

Uppbyggingu menntunar og þjónustu fyrir heyrnarlausra í Namibíu

Þróun táknmálskennslu á Íslandi

Alþjóðlega keilumótið í Stuttgart

- 3 Formannsleiðari
Heiðdís Dögg Eiríksdóttir
- 3 Ávarp framkvæmdastjóra
Daði Hreinsson
- 4 Þróun táknmálskennslu á Íslandi
Júlía G. Hreinsdóttir
- 8 SignOnOne
Framhald evrópuverkefnis um gerð námsefnis á ensku
- 9 Tinna táknmálsálfur
Tíu nýir þættir sýndir hjá RÚV í vetur
- 10 Uppbyggingu menntunar og þjónustu fyrir heyrnarlausra í Namibíu
Starfsemi SHH í Namibíu
- 14 Alþjóðlega keilumótið í Stuttgart
Keila er tilvalin íþrótt fyrir alla
- 15 Framtíð Íþróttafélags heyrnarlausra
Skiptar skoðannir um framtíðaráherslur í starfinu
- 17 Húsnæðið hannað með þarfir starfseminnar að leiðarljósi
Samskiptamiðstöð flytur á Suðurlandsbraut 12
- 19 Myndsímatúlkun
Túlkabjónusta Samskiptamiðstöðvarinnar
- 21 Framboðsfundur
Alþingiskosningarnar 25. apríl 2009
- 23 Draumar 2009
Alþjóðlega leiklistarhátíðin haldin í Reykjavík
- 25 Puttalingar á ferð og flugi
Frá stjórn Puttalinga
- 27 Frásögn af skrifum um sögu heyrnarlausra
Viðtal við Reyni Berg Þorvaldsson
- 29 Evrópska ungmennamótið
Kolbrún Völkudóttir
- 31 Fréttir af öldruðum
Anna Jóna segir frá

Döffblaðið-Fréttabréf Félags heyrnarlausra, 1. tölublað 10. árgangur, október 2009

Útgefandi: Félag heyrnarlausra,
Suðurlandsbraut 24, 108 Reykjavík.
Sími 561 3560, fax 551 3567.

Netfang deaf@deaf.is, veffang www.deaf.is.

Ábyrgðarmaður: Heiðdís Dögg Eiríksdóttir.

Ritstjóri: Daði Hreinsson.

Að blaðinu unnu: Daði Hreinsson og Árni Jóhannesson.

Prófarkalestur: Anney Þórunn Þorvaldsdóttir.

Umbrot og prentun: Litróf.

Ljósmyndir: Daði Hreinsson og aðsendar myndir.

Stjórn Félags heyrnarlausra: Heiðdís Dögg Eiríksdóttir,
formaður, Guðmundur Ingason, varaformaður, Kristín
Friðriksdóttir, Magnús Sverrisson og Sunna Davíðsdóttir.

Framkvæmdastjóri: Daði Hreinsson.

Upplag: 1.200 eintök

ISSN: 1670-6013

Formannsleiðari

Heiðdís Dögg Eiríksdóttir

Í nær 50 ár hefur Félag heyrnarlausra unnið að bættum réttindum heyrnarlausra og heyrnarskertra á Íslandi með misjöfnum árangri. Breyttar aðstæður í þjóðfélaginu kalla á breyttar áherslur í starfi Félags heyrnarlausra. Við þurfum að halda áfram að segja sögu okkar, hver við

erum, og uppræta staðalmyndir um heyrnarleysi. Nú á haustdögum kynnti nefnd vistheimila skýrslu sína varðandi vistheimili á vegum ríkisins og þar á meðal Heyrnleysingjaskólann. Með skýrslunni er búið að aflétta þeirri óhuggulegu þögn sem legið hefur yfir þessu í mörg ár. Við þurfum að gæta þess að standa vörð um það sem hefur áunnist og sjá til þess að komandi

kynslóðir verði ekki þögninni að bráð, þögninni sem hugrakkir einstaklingar rufu.

Í febrúar á komandi ári fagnar Félag heyrnarlausra 50 ára afmæli sínu. Undirbúningsnefnd afmælishátíðarinnar vinnur hörðum höndum að því að gera hátíðina eftirminnilega. Á

afmælishátíðinni stendur til að hafa málþing þar sem erlendir döff gestir koma og munu leggja sitt af mörkum til dagskráarinnar. Norðurlandaráð heyrnarlausra (DNR) ásamt Evrópuráði heyrnarlausra (EUD) munu koma saman á Íslandi samtímis afmælishátíðinni til að funda. Ásamt afmælishátíðinni verður gefin út bók sem fjallar um sögu heyrnarlausra á Íslandi og í henni er saga heyrnarlausra á Íslandi rakin langt aftur í tímann, eða aftur til níttjándu aldar.

Virðingarfyllst,
Heiðdís Dögg Eiríksdóttir

Ávarp framkvæmdastjóra

Daði Hreinsson

Þegar maður hugsar eitt ár til baka yfir allt sem gerst hefur í þjóðfélaginu fær maður hálfgerðan kvíðahroll. Ekki minnkar kvíðahrollurinn þegar horft er til framtíðar og þess niðurskurðar hins opinbera sem bíður okkar allra. Hvað heyrnarlausra snertir óttast ég töluvert þjónustuhrap í formi minni túlkunar, lægri fjárframlaga til reksturs Félags heyrnarlausra og minni tekjumöguleika okkar þar sem flestir sjóðir sem sótt var í fóru á hliðina með bönkunum. Hinir fáu styrktarsjóðir sem eftir eru eru þéttsetnir umsóknum frá öllum mögulegum samtökum og félögum. Þetta þýðir að hagræða þarf í rekstrinum og sem betur fer fyrir okkur hjá Félagi heyrnarlausra var farið í endurskipulag á rekstrinum fyrir bankahrún þannig að við erum nokkuð vel sett til að mæta þeim erfiðleikum sem bíða okkar án þess að það bitni mikið niður á þjónustu okkar við heyrnarlausra félagsmenn.

Félagið undirbýr nú 50 ára afmæli

sitt þann 11. febrúar 2010. Í undirbúningi er hátíðardagskrá dagana 11.-13. febrúar þar sem m.a. verður opinberuð bók um sögu heyrnarlausra. Reynir Berg Þorvaldsson sagnfræðingur og Steinunn Þorvaldsdóttir þjóðháttafræðingur hafa tekið saman efni í bókina sem spannar sögu heyrnarlausra allt aftur á 19. öld þegar heyrnarlausir voru sendir til Danmerkur, en Reynir Berg hefur gert sér ferðir til Danmerkur til að afla gagna um þá sem þangað voru sendir.

Barátta félagsins fyrir réttindum heyrnarlausra heldur áfram. Við fögnum birtinguskýrslu frá vistheimilisnefndinni þar sem fram koma aðstæður þær sem heyrnarlausir þurftu að búa við í Heyrnleysingjaskólanum í um 50 ára skeið. Hvetur Félag heyrnarlausra hið opinbera til aðgerða svo leiðréttá megi eftir fremsta megni það sem þau fóru á mis við í skólagaöngu sinni.

Þá setti ný ríkisstjórn sem tók við

völdum í febrúar á þessu ári tákn málsfrumvarpið í 17 síðna aðgerðarplagg sitt sem klára átti á valdatímanum. Félagið mun nú fylgja eftir frumvarpinu með vökulu auga félagsmanna þannig að það komist alla leið í gegn og heyrnarlausir fái sitt eigið fallega íslenska táknál sem sitt móðurmál með tilheyrandi réttindum sem því fylgir. Tel ég það skylduverkefni ríkisstjórnarinnar að viðurkenna tákn málið eftir opinberun skýrslu vistheimilisnefndarinnar þar sem sannað og sýnt er að hið opinbera hafi gert mörg mistök í almennum réttindum heyrnarlausra til menntamála og mannréttinda.

Þróun táknmálskennslu á Íslandi

Júlía G. Hreinsdóttir

Skólinn, vagga menningar heyrnarlausra

Áður var samfélag Döff mjög einangrað á Íslandi. Í samfélaginu er talað íslenskt táknmál og spjallað er um allt milli himins og jarðar, stjörnmál, mannlíf og hvað sem er. Í gamla daga voru miklir fordómar í samfélaginu gagnvart Döff, fólk áleit að Döff væru aumingjar. Þá var engin táknmálskennsla í boði og engin fræðsla veitt um menningu Döff og íslenskt táknmál. Íslenska táknmálið var í raun ósýnilegt almenningi sem áttaði sig ekki á því hve mikilvægt það væri Döff fólki. Enginn gerði sér grein fyrir því að táknmálið var lykillinn að menntun og eðlilegum samskiptum.

Döff sjálfir hafa lært táknmálið í gegnum dagleg samskipti við aðra heyrnarlausra. Kennarar og foreldrar kunnu ekki táknmál, aðeins stöku tákni. Heyrnarlaus börn voru því mjög einangruð í heyrandi heimi.

Heyrnleysingjaskólinn gegndi veigamiklu hlutverki sem málmstöð fyrir Döff börn og fullorðna. Það var nefnilega ekki hægt að útrýma táknmálinu þó það væri bannað í kennslunni. Döff héldu áfram að hafa samskipti, deila hugsunum, gleði og sorg í gegnum táknmálið. Smátt og smátt mótaðist því menning og samfélag Döff. Vagga menningarinnar varð til og félagsandinn styrktist meira og meira.

Þó ekki hafi verið kennt táknmál í skólanum þróaðist málið samt sem sjálfstætt mál með flókna málfræði og setningagerð.

Fingramálsstafróf gefið út árið 1857

Á Íslandi var táknmálskennsla litill gaumur gefinn fram á 19. öld. Mállaus maður á Akureyri, Sigfús Sigurðsson, gaf út fyrsta fingramálsstafrófið árið 1857 í kverinu Fingramálsstafróf (sjá mynd að neðan). Þetta er upphaflega danskt fingrastafróf og er enn í notkun hér á landi. Eldri Döff Danir skilja íslenska fingrastafrófið vel af þessum sökum.

Táknmálsnámskeið frá þessu ári.

Íslenskt táknmál viðurkennt 1974-1975

Í byrjun júní 1974 hélt Norðurlandaráð heyrnarlausra (Døves Nordiske Råd) þing hér á landi. Hingað kom Agnete Munkesø, ráðgjafi heyrnarlausra í Danmörku, í boði framkvæmdanefndar Félags heyrnarlausra og Foreldra – og styrktarfélags heymardaufra. Hún hélt námskeið í dönsku táknmáli og flutti erindi í Norræna húsinu um málefni heyrnarlausra. Námskeiðið og fyrirlestur hennar vakti verðskuldaða athygli þeirra sem þátt tóku og á hlýddu og má telja víst að ýmsir sáu stöðu mála í nýju ljósi eftir þessa heimsókn Agnete Munkesø. Byrjað var að safna fé sem nota skyldi m.a til að halda uppi og auka samskiptin við Norðurlönd og önnur lönd. Einnig var ákveðið að halda námskeið, gefa út táknmálsbók og fleiri verkefni átti að vinna.

Fyrsta táknmálskennslan í Félagi heyrnarlausra 1976

Árið 1976 gerðu heyrnarlausir á Íslandi í fyrsta skipti tilraun til að kenna heyrandi táknmál. Tvær heyrnarlausar konur, Hervör Guðjónsdóttir og Sigurborg Skjaldberghéldu táknmálsnámskeið fyrir kennara Heyrnleysingjaskólans. Þær útbjuggu sjálfar námsefnið á grunni námsefnis frá Norðurlöndum og var þetta á allan hátt frumraun. Kennarar skólans höfðu allir menntast í kennslu heyrnarlausra erlendis og fluttu með sér ýmis tákni úr táknmáli þeirra landa þar sem þeir höfðu menntast.

Táknmálskennsla í framhaldsskólum 1979-1980

Áfram var haldið með táknmálsnámskeið. Þær Hervör og Sigurborg héldu sex vikna námskeið fyrir hjúkrunarkonur, þroskaþjálfanema, fósturur, foreldra heyrnarlausra barna og studdust

við danska kennslubók í táknmáli, „Undervisningsblade i Tegnsprog“. Í raun var ekki verið að kenna íslenskt táknmál heyrnarlausra heldur sambland af táknum og íslensku. Námskefnið var íslenskað og tákni með grunninn í íslenskri málfræði og setningaskipan voru kennd. Dæmi úr námsefninu:

Við keyptum kjöt og álegg.
Mamma borgaði 22 kr. 15 aura.
(það er) dýrt.

Orðalisti
kjöt – álegg – kaupa – kjötbúó

Hröð þróun 1980 - 1994

Á árunum 1980-1994 varð þróun táknmálskennslu mjög hröð. Óhætt er að fullyrða að við nálguðumst hratt stöðuna eins og hún var orðin best á hinum Norðurlöndum. Litum nánar þróunina.

Árið 1980 til 1985 sá Rúnar Björgvinson um forskóla Heyrnleysingjaskólans og stóð hann fyrir foreldraráðgjöf og táknmálskennslu. Það var í fyrsta sinn sem foreldrar fengu samfelld táknmálsnámskeið. Þó að ekki væri kennt táknmál heyrnarlausra heldur táknuð íslenska var þetta mjög gott framtak og því geta foreldrar þessara barna talað við börn sín með táknum. Rúnar valdi nokkra heyrnarlosa nemendur sem höfðu gott vald á íslensku til þess að taka þátt í táknmálskennslunni en þeir fengu engin laun fyrir. Þannig var fyrirkomulagið næstu árin, heyrnarlausir unglingar freistuðu þess að kenna foreldrum yngri barna táknmál á námskeiðum en ævinlega var um að ræða orðalista og táknaða íslensku. Þeir vissu í raun ekki um gildi hans sanna táknmáls heyrnarlausra. Það kom seinna.

Ég man vel eftir því þegar við Döff kenndum foreldrum og kennurum táknaða íslensku. Við táknmálskennarar höfðum hvorki vit á málfræði né kennsluaðferðum. Við reyndum að kenna þeim táknmál en kenndum bara lista af táknum án þess að geta útskýrt málfræðina sem gildi. Nemendur okkar settu því táknið saman með íslenskri málfræði og eftir námskeiðin skildu Döff ekki heyrandi og öfugt.

Norræn menningarhátið Döff var haldin 1. - 5. júlí árið 1986 á Íslandi. Í reglum um hátiðina segir að skylt sé að hver þjóð sjái þáttakendum sínum fyrir

Magga að kenna á táknmálsnámskeiði 1984.

túlkun á hátiðinni. Þá kom í ljós að ekki var hægt að finna túlk á Íslandi. Félag heyrnarlausra sem bar ábyrgð á framkvæmd menningarhátiðarinnar þurfti því að útvega túlka fyrir hátiðina. Við táknmálskennarar fórum því í það verkefni árið fyrir hátiðina að finna fólk sem hægt væri að kenna nægilega mikið á þessu einu ári til að það gæti túlkað fyrir okkur. Okkur tókst að finna 10 manns sem töluðu allgott táknmál og það var mat manna að unnt yrði að kenna þeim nógu til að þau gætu túlkað. Þeir sem hér var um að ræða voru aðallega foreldrar og systkini Döff, kennarar úr Heyrnleysingjaskólanum og vinir heyrnarlausra sem höfðu notað einhvers konar táknmál nokkuð lengi. Veturinn 1985-1986 kenndum við

þessum 10 manna hópi táknmál með það að markmiði að hafa 7 menntaða táknmáls túlka á hátiðinni. Við sáum alltaf betur og betur að það var eitthvað að, kennslan gekk ekki upp. Í hópnum voru tveir kennarar okkar úr skólanum. Kennarnir komust yfir danskar kennslubækur um táknmál sem þær lásu og reyndu að þýða fyrir okkur. Við bárum dönsku málfræðiskýringarnar saman við íslenska táknmálið og þar fór eitthvað að skýrast. Eftir að hafa rætt saman áttuðum við okkur á að við vorum ekki að kenna rétta málfræði, ekki rétt táknmál og reyndum að breyta kennsluaðferðum. Ennþá var stuðst við kennslubók í táknmáli: Undervisningsblade i Tegnsprog og fleiri danskar bækur bættust við. Það var ekki auðvelt

Stuðst var við kennslubók í táknmáli: Undervisningsblade i Tegnsprog og fleiri danskur bækur. Það var ekki auðvelt að breyta kennslunni og hætta að kenna táknaða íslensku.

Fjölskyldunámskeið í Kaldárseli

að breyta kennslunni og hætta að kenna táknaða íslensku. Helsta ástæða fyrir þeim erfiðleikum var að við Döff áttum erfitt með að bera saman málin og þýða. En þarna uppgötvuðum við fyrst hversu mjög frábrugðið táknmál er frá táknaðri íslensku.

Eftir Menningarhátíðina var haldið námskeið fyrir leiðbeinendur í táknmáli um haustið og fram til vors. Námið var haldið á vegum Heyrnleysingjaskólans í samvinnu við Félag heyrnlausra. Námið var nýlunda og tilraun af skólans hálfu til að bæta úr þörfinni á leiðbeinendum til að kenna á táknaðs-námskeiðum sem haldin voru fyrir foreldra og venslafólk heyrnlausra barna og annað áhugafólk. Sigríður Ólafsdóttir félagsráðgjafi sá um skipulagninguna á náminu sem var 86 klst. Þátttakendur voru allir heyrnlausir eða heyrnarskerter.

Árin 1986-1987 hélt táknaðs-kennslan áfram en við Döff og heyrnarskerter kennarar fundum til óöryggis í kennslunni því mörgum spurningum var enn ósvarað varðandi málfræði táknaðsins. Afar lítið var til af rannsóknnum um táknaðið og gerði það kennsluna erfiðari. Nú, þegar byrjað er að rannsaka íslenskt táknaðið eftir lögmálum málvísindanna, skiljum við ýmislegt sem okkur var þá hulið. Nú

vitum við að táknaðið lýtur sínum lögmálum eins og önnur tungumál.

Þróunin varð ekki stöðvuð

Áhugasömustu kennararnir Valgerður Stefánsdóttir og Þórey Torfadóttir unnu að bættri túlkajónustu í framhaldsskólanum eftir menningarhátíð döff. Einnig héldu þær áfram náminu og lásu allt tiltækt efni um málfræði dansks táknaðs og héldu áfram samvinnu við heyrnlausu táknaðskennarana. Þekking á málfræði íslensks táknaðs t.d. próformum, staðsetningum og o.s.frv var að verða til á Íslandi vegna samstarfs kennaranna og Döff táknaðskennara. Menn voru að fást við ný málfræðihugtök og mál sem aldrei hafði verið lýst. Döff táknaðskennararnir kunnu táknaðið en höfðu aldrei lært um málið og flestir kunnu mjög takmarkaða íslensku. Vala og Þórey kunnu íslensku og höfðu bæði lært málfræði hennar og táknaðið. Skilningur á málfræði íslensks táknaðsins varð því smám saman til í gegnum endalaugar umræður um þýðingarsvið og athuganir, lestur á erlendum málfræðigreinum um táknaðið sem voru útskýrðar fyrir döff táknaðskennurum sem reyndu að finna samsvaranir í íslensku táknaðinu.

Eftir að heyrandi fólk og döff fóru að vinna saman að táknaðskennslunni af gagnkvæmri virðingu, jókst skilningur á málfræði íslensks táknaðsins smám saman. Eftir varð grunnur sem hægt var að byggja á annars konar táknaðskennslu og hefja raunverulegar málfræðirannsóknir.

Árin 1986 - 1989 stundaði ég nám við Þroskaþjálfaskóla Íslands. Skólastjórinn Bryndís Víglundsdóttir vildi að bekkjarsystkini mín lærðu táknaðið til þess að eiga samskipti við mig í náminu og til þess að ég ætti starfsfélaga og vini sem ég gæti rætt við eftir að ég var fengin til þess að kenna bekkjarsystkinum mínum táknaðið sem valfag. Þessi byrjun þróaðist í það að nemendum var boðið upp á samfelld, heildstætt nám í íslensku táknaði á síðasta námsári sínu í skólanum. Þetta krafðist mikil undirbúnings og var leitað til KC í Danmörku um aðstoð. Bryndís aflaði fjár til þess að bjóða hingað Britu Hansen forstöðumanni Samskiptamiðstöðvarinnar í Danmörku og vann hún með mér og Valgerði Stefánsdóttur, sem þá var túlkur minn í náminu, í eina viku í ágúst 1988 að undirbúningi. Hún kenndi okkur mjög margt um kennslufræði táknaðs. Nú gátum við beitt öðrum aðferðum en áður í

kennslunni. Þessar nýju kennslu-aðferðir sem við höfðum lært voru byggðar á táknaðinu sjálfu og málfræði þess en ekki á íslensku.

Uppbyggingar- og rannsóknarstarfið varðandi kennslu táknaðs hélt áfram. Kennararnir kynntu sér táknaðskennsluna í Danmörku og Svíþjóð. Helsti samstarfsaðilinn var eftir sem áður Samskiptamiðstöð heyrnlausra og heyrnarskerta (KC) í Kaupmannahöfn og á vorönninni kom annar kennari Asger Bergman frá KC hingað til þess að aðstoða okkur við námsmat.

Það var meðan á þessari nánu samvinnu við Samskiptamiðstöðina í Kaupmannahöfn stóð að okkur varð ljóst hve brýnt var að stofna Samskiptamiðstöð heyrnlausra á Íslandi. Baráttan fyrir Samskiptamiðstöð hófst í Þroskaþjálfaskólanum með dyggum stuðningi Bryndísar Víglundsdóttur skólastjóra. Skrifuð voru bréf og haldnir fundir með ráðamönnum. Við sem unnum að táknaðskennslunni vildum að stofnunin heyrði undir menntamálaráðuneytið og með því yrði viðurkennt mál og menning Döff. Við horfðum á rannsóknir og kennslu sem megin verkefni Samskiptamiðstöðvar en vildum ekki að táknaðið væri flokkað sem hjálpartæki fatlaðra og að félagsleg þjónsuta yrði megin verkefnið. Það átti

að vera seinni tíma verkefni þegar búíð væri að mennta starfsfólk í táknaði.

Á ráðstefnu sem Félag heyrnlausra hélt á Hótel Loftleiðum í apríl 1989 var m.a kynnt starfsáætlun félagsins næstu fimm árin. Sérstakur gestur ráðstefnunnar var Birthe Petersen frá Samskiptamiðstöð heyrnlausra og heyrnarskerta í Kaupmannahöfn (KC). Hún flutti erindi þar sem hún kynnti starfsemi KC og þróun starfseminnar þar, einkum rannsóknir á táknaði og kennslu-efnisgerð. Það var svo hinn 31. desember 1990 að forseti Íslands undirritaði lög um Samskiptamiðstöð heyrnlausra og heyrnarskerta sem heyrði undir menntamálaráðuneytið.

Táknaðskennsla í Samskiptamiðstöð 1990 - 2009

Öll táknaðskennsla var nú í höndum Samskiptamiðstöðvarinnar en áður hafði Félag heyrnlausra séð um hana, eða frá 1974. Döff táknaðskennarar voru ráðnir og fengu þar með fyrst föst laun fyrir vinnu sína. Dönsku kennslubækurnar sköpuðu ennþá grunninn undir kennsluna en strax um vorið 1991 fór Valgerður Stefánsdóttir til Kaliforníu til þess að kynna sér táknaðskennslu, túlkajónustu og uppbyggingu á túlkanaði. Hún heimsótti GLAD (Greater

Los Angeles Agency on Deafness) og CSUN (California State University, Northridge) þar sem boðið er upp á nám í táknaðsfræði og túlkun. Námsbókin sem þar var notuð við táknaðskennsluna Signing Naturally: Student Videotext and Workbook var keypt og ráðist var í að þýða hana og staðfæra. Þarna var byggt á nýjustu aðferðum við tungumálakennslu með samskiptum og málfræði og orðaforði var fléttuð saman á náttúrulegan hátt. Við höfum unnið áfram út frá þessu námsefni grunni en þróað kennsluna og staðfært svo kennslan og námsefnið passi sem best við Íslendinga og Ísland. Samhliða höfum við alltaf þurft að vinna að rannsóknnum á íslensku táknaðinu til þess að geta þróað námsefnið.

Í dag er staða táknaðskennslu góð. Við bjóðum upp á mismunandi og krefjandi námskeið fyrir ólíka hópa, t.d. foreldranámskeið, daufblindranámskeið, barnanámskeið, sérnámskeið (bankar, lögregla o.fl), túlkanað og margt fleira. Við erum sífellt að móta og þróa kennsluleiðbeiningar svo þær passi sem best við hvert námskeið. Í Háskóla Íslands er boðið upp á táknaðsfræði og byggir námsefni og kennsluáferðir þar á því efni sem hefur verið byggt upp og þróað á Samskiptamiðstöð.

Samskiptamiðstöð heyrnalausra tekur nú þátt í framhaldi Evrópuverkefnisins SignOn! sem lauk í október 2007. SignOn! var samstarfsverkefni um gerð námsefnis á ensku á www.sign-on.eu. Nýja verkefnið heitir SignOnOne og er sjálfstætt framhald þess fyrra. Verkefnið hófst á haustdögum 2008 og áætlað er að því ljúki haustið 2010. Samstarfsaðilar verkefnisins eru auk Íslands, Austurríki, Noregur, Spánn, Ungverjaland og Tékkland. Haldnir eru reglulegir samstarfsfundir þar sem skipulag er rætt, búnar eru til áætlanir og fræðileg umræða fer fram um innihald náms-efnisins.

Forsaga

Lengi hefur verið reynt að þróa og finna nýjar aðferðir í tungumálakennslu heyrnalausra. Á árunum 2004 – 2007 tók SHH þátt í Evrópuverkefninu SignOn! sem var tilraunaverkefni í enskukennslu á netinu fyrir heyrn- lausa. Ekkert sambærilegt efni var til sem var aðgengilegt á sama hátt og SignOn! en hægt er að nálgast það á netinu án endurgjalds. Auk þess að læra ensku er námsefnið ekki síður áhugavert í þeim tilgangi að bera saman ólík

Markmiðið að búa til kennslufni fyrir heyrnalausla og heyrnarskerta sem hafa litla eða enga grunnþekkingu í ensku.

táknmál, t.d. íslenskt og austurrískt eða spænskt og enskt. Viðbrögð við SignOn! verkefninu sýndu að fólk vildi meira af slíku efni en einnig kom fram þörf á efni fyrir algjöra byrjendur í ensku.

Markhópur og markmið

Markhópur fyrra verkefnisins var heyrnalausir með einhverja færni í ensku. Í SignOnOne er markmiðið að búa til kennslufni fyrir heyrnalausla og heyrnarskerta sem hafa litla eða enga grunnþekkingu í ensku. Ensku-

námskeið fyrir heyrandi eru höfð til hliðsjónar en aðferðir og námsefni er aðlagð að þörfum heyrnalausra. Myndrænar útskýringar eru á orðum og orðasambondum, gefnar eru þýðingar á táknmáli, orðabók fylgir þar sem ensk orð eru þýdd á táknmál og auk þess er boðið upp á útskýringar á táknmáli, t.d. á mismunandi málfræðiatríðum. Til þess að prófa þekkinguna er svo hægt að spreyta sig á mismunandi gagnvirkum æfingum.

Uppbygging

Uppbygging námsefnisins er á margan hátt lík SignOn! en þó er boðið upp á fleiri möguleika. Námsefninu er skipt upp í 10 kafla um 10 mismunandi þemu sem tengjast daglegu lífi fólks. Hægt er að gera æfingar og skoða málfræðireglur sem tengjast hverjum kafla. Auk þess verður orðabók þar sem hægt verður að smella á orð og fá skýringu á táknmáli.

Vinna er nú hafin við námsefnisgerðina. Haldnir hafa verið tveir samstarfsfundir og mun næsti samstarfsfundur vera í Ungverjalandi í október. Von okkar er að nýja námsefnið muni nýtast vel, bæði fyrir einstaklinga og skóla.

Frá samstarfsfundinum en þeir eru haldnir reglulega.

Upphafið að Tinnu táknmálsálfu var að ég hjó til sögu fyrir yngsta son minn.

Síðan varð Tinna að persónu í barnaleikriti sem stóð til að gera í samráði við Þjóðleikhúsið, en vegna kreppunnar hefur enn ekki orðið af þeirri sýningu. Það kom svo til haustið 2007 að búin var til kennslubók í táknmálsstafrófinu en höfundar hennar eru Laila Margrét Arnþórsdóttir, Brynja Hrönn Jónsdóttir sem sá um alla tölvu- og textavinnu og Silvía V. Björgvinsdóttir sem myndskreytti bókina.

Það var skömmu síðar að mér var boðið að vera með smá tilraunaverkefni í Ártúnsskóla, þ.e.a.s. að koma einu sinni í viku og leggja inn stafatákn fyrir 1. bekk á sama tíma og þau fengu nýjan staf til að læra. Þannig lærðu þau stafinn og stafatáknið á sama tíma og að auki fengu þau tvö tákn með sama staf, sbr. A – api – appelsína. Tilraunin stóð yfir í heilan vetur og voru krakkarnir í 1. KG sérlega skemmtilegir og áhugasamir nemendur. Það var gaman að fylgjast með hvað þau voru fljót að ná tökum á verkefninu og voru þau sérlega áhugasöm.

Í skólanum voru engir heyrnalausir nemendur en þar var einn heyrnarskertur skólalíði sem tók þátt í verkefninu og gaf það henni mikið að vera með. Krökkunum í bekknum fannst skemmtilegt að æfa sig í táknum með henni fyrir kennslutíma. Hugmyndinni var vel tekið af stjórnendum skólans og varð það til þess að ÍTR hafði svo samband haustið 2008 og óskaði eftir að fá tákn og lífsleiknínámskeið í Skólasetli, sem er gæsla eftir hefðbundinn skólatíma. Það varð úr að ég og sonur minn, sem er kennaramenntaður, tókum að okkur að vera með námskeið. Í upphafi átti það að vera frá hausti og fram að jóluum en hópurinn sem tók þátt í þessu var svo skemmtilegur og gefandi að ákveðið var að framlengja námskeiðinu fram á vor.

Á þessu námskeiði var tekin ný stefna og unnið með tákn og lífsleikni út frá kjörorðum Ártúnsskóla sem eru samvinna, vinátta og traust. Börnin föndruðu og bjuggu til tákn másefju þar sem þau sköpuðu sinn eigin táknnaheim. Til dæmis bjuggu þau fyrst til eyju og lærðu táknin í því tengdu, eins og EYJA og SJÓR og fleira. Svo bjuggu þau til fólk og lærðu táknin um fjölskylduna, s.s. MAMMA, PABBI og SYSTKINI. Í þessum hópi barna var CODA barn sem fékk stórt hlutverk og hópurinn leit upp til hans vegna þess að hann kunnir meira en hinir af táknum og þau leituðu oft til hans til að fá svör um hvað þetta og hitt þýddi á táknmáli.

Í framhaldi var haft samband við RÚV og viðruð sú hugmynd að fá að kynna Tinnu táknmálsálfu í Stundinni okkar hjá Björgvini Franz Gíslasyni. Björgvin tók strax mjög vel í hugmyndina og var spenntur fyrir því að kynna Tinnu fyrir íslenskum börnum. Þá var haft samband við Kolbrúnu Völkudóttur sem tók að sér að leika Tinnu sem gerði það svo listavel að boltinn fór að rúlla og nú hefur sjónvarpið óskað eftir að fá 10 nýja Tinnaþætti til sýningar í haust og gaman er að segja frá því að Jan Fíurasek kemur til með að leika með Tinnu í þáttunum. Markmið með þáttunum er að kynna fyrir heyrandi börnum heim heyrnalausra og táknmálið.

Samstarfið við RÚV hefur gengið ákaflega vel en þess ber þó að geta að ef ekki hefðu komið til styrkir frá Félagi heyrnalausra, Samskiptamiðstöð, Zontaklúbbi Reykjavíkur og Foreldrafélagi heyrnalausra og heyrnardauffra barna, er ekki víst að af þessu hefði getað orðið og er hópurinn ákaflega þakklátur fyrir þann stuðning sem þessir aðilar hafa veitt.

Uppbyggingu menntunar og þjónustu fyrir heyrnarlausu í Namibíu

Starfsemi SHH í Namibíu

SHH hefur undanfarin ár unnið með Þróunarsamvinnustofnun að uppbyggingu á menntun og þjónustu fyrir heyrnarlausu í Namibíu. Verkefnið hófst árið 2006 og er markmiðið að tryggja þátttöku heyrnarlausra í namibísku samfélagi í samræmi við framtíðarmarkmið landsins, sem eiga að hafa náðst árið 2030. Meðal markmiða stjórnvalda er að tryggja að börn með fötlun eigi sömu möguleika til menntunar og önnur börn og að árið 2015 hafi öll börn aðgang að grunnskólanámi. Þróunarsamvinnustofnun hefur frá upphafi verkefnisins þegið sérfræðiráðgjöf frá SHH og hafa ráðgjafar stofnunarinnar unnið að þekkingarmiðlun og þjálfun í landinu undanfarin fjögur ár.

Namibískt táknmál eft

Til þess að efla samfélag heyrnarlausra og þátttöku þeirra í namibísku samfélagi hefur verið unnið að því að efla og styrkja namibískt táknmál. Það hefur meðal annars verið gert með því að stuðla að því að rannsóknir á namibísku táknmáli hefjist og unnið verði að söfnun táknmálfærni og að námsefnisgerð. Heyrnarlausir og heyrandi ráðgjafar og kennarar hafa verið þjálfaðir og unnið hefur verið að því að upplýsa um mikilvægi máltökunnar og leikskóla-

stigsins. Með því er leitast við að styrkja og efla leikskóla og þroskamöguleika barna á leikskólaaldri. Helsta verkefnið framundan til að viðhalda starfinu í Namibíu er að styðja stofnun og þróun Samskiptamiðstöðvar fyrir heyrnarlausu.

Á annað hundrað Namibíumanna hafa fengið þjálfun frá árinu 2006

Fyrsti þáttur samvinnunnar fólst í því að að vinna með kennurum tveggja

skóla fyrir heyrnarlausu, Eluwa og NISE, og veita þeim fræðslu og þjálfun í kennslufræði tvítýngis, táknmáli og námsefnisgerð. Samtímis var safnað saman heyrnarlausu fólki sem hefði áhuga á að verða táknmálskennarar og haldið fyrsta námskeiðið fyrir táknmálskennara. Nú hafa 22 heyrnarlausir táknmálskennarar verið þjálfaðir. Þeir kenna táknmál í skólum fyrir heyrnarlausu, í kennaraskóla, framhaldsskóla og á námskeiðum fyrir foreldra heyrnarlausra barna. Einnig hafa kennarar tveggja deilda í almennum skólum fengið þjálfun og fræðslu.

Næst var hugað að þjálfun táknmáls-túlka og hafa nú verið haldin nokkur túlkanámskeið. Einnig hafa verið þjálfaðir tveir kennarar sem haldið geta áfram uppbyggingu á menntun túlka. Alls hafa 40 táknmáls-túlkar verið þjálfaðir og vinna þeir við að túlka nám, námskeið, viðtöl og fundi sem heyrnarlausir taka þátt í. Namibísku túlkakennararnir hafa nú kennt fyrsta hluta af túlkanámskeiði fyrir nýja túlka.

Táknmál er kennt sem valfag í kennaraskólanum og 19 heyrandi nemendur búa sig undir kennslu í skóla fyrir heyrnarlausu. Kennarar eru tveir, annar heyrnarlaus leiðbeinandi, sem kennir færni í táknmáli, en hinn heyrandi kennari, sem kennir kennslufræði og málfræði og hafa báðir fengið þjálfun frá SHH.

Leikhópur frá Draumasmiðjunni fór á vegum verkefnisins til Namibíu í febrúar 2009 og þjálfaði 17 heyrnarlausu og heyrandi leikara í Döff leikhúsi. Settar voru upp tvær Döff leiksýningar sem 2700 namibískir grunnskólanemendur sáu. Namibíski leikhópurinn hefur síðan farið í leikferð um landið og sýnt leikritin um líf og aðstæður heyrnarlausra. Í kjölfarið hafa borist fyrirspurnir og enn fleiri beiðnir til skrifstofu Þróunarsamvinnustofnunar í landinu um stuðning við heyrnarlausu og uppbyggingu á þjónustu á landsbyggðinni.

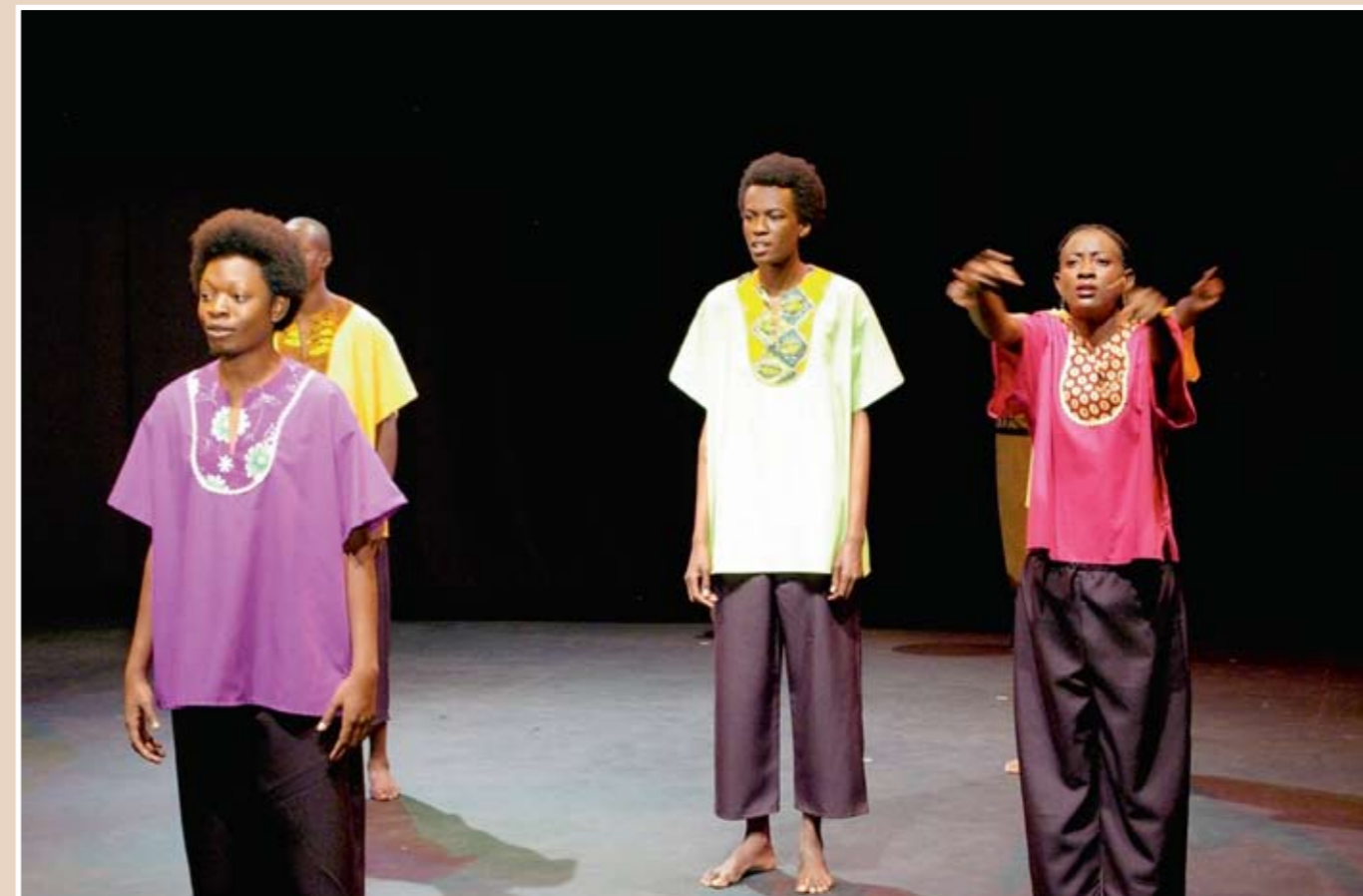
Á vegum verkefnis ÞSSÍ hafa 50 starfsmenn leikskóla fengið fræðslu um skóla án aðgreiningar og heyrnarlaus börn og hefur stofnunin stutt byggingar skólastofa fyrir heyrnarlausu við almenna grunnskóla.

Heyrnarlausir Namibíumenn sækja sér margvíslega menntun

Sex heyrnarlausir nemendur eru nú við nám í framhaldsskólanum COSMOS í 11. og 12. bekk með þjónustu tákn-

máls-túlka og sex heyrnarlausir nemendur eru í verknámi í COSDEC verk-námsskólanum í Rundu, einnig með þjónustu táknmáls-túlka sem hafa verið þjálfaðir af túlkakennara SHH. Tveir heyrnarlausir nemendur sækja fram-

haldsnám í fjarkennslu í Namibia College of Open Learning (NAMCOL). Þeir hyggjast starfa sem leiðbeinendur í menntun heyrnarlausra eða við uppbyggingu á þjónustu við heyrnarlaus fólk í samfélaginu. Sex heyrnarlausir eru að endurtaka 10. bekk í fjarkennslu í NAMCOL. Þess má geta að almennt er í kringum 50% fall í tíunda bekk í Namibíu og heyrnarlausir nemendur í Namibíu fóru ekki í framhaldsnám áður en verkefnið fór af stað.

Tólf heyrnarlausir táknaáskennar hafa sótt framhaldsnámskeið á vegum menntamálaráðuneytisins í Namibíu sem fullorðinsfræðslukennarar. Túlkar þjálfaðir af SHH unnu við að túlka námskeiðið. Fullorðinsfræðslukennarar kenna nú heyrnarlausu fólk, sem ekki hefur átt aðgang að neinu námi, í samtals fimm bekkjum í þrem héruðum landsins.

Tíu heyrnarlaus ungmenni hafa sótt námskeið hjá ráðuneyti barna og jafnréttismála, þar sem þau læra að vera aðstoðarfólk á leikskólum og huga sérstaklega að þörfum heyrnarlausra barna. Á námskeiðinu njóta ungmennin þjónustu táknaáskennara sem þjálfaðir voru af SHH.

Vinna hafin við gerð námsefnis

Vinna er hafin við að safna sögum á táknaáskennara og leikritin sem sett voru upp með Döff leikhúsinu voru tekin upp og gefin út á DVD. Fyrirhugað er að hefja samvinnu við táknaáskennara í S-Afriku, SLED um áframhaldandi námsefnisgerð og söfnun efnis, ásamt því sem SHH mun leggja til námsefni sem staðfært verður í namibískt samhengi.

Stofnun Samskiptamiðstöðvar verður næsta skref

Til þess að tryggja áframhaldandi starfsemi í Namibíu á þessu sviði eftir að ÞSSÍ hættir þróunarsamvinnu við Namibíu árið 2010 hefur mikil áhersla verið lögð á stofnun Samskiptamiðstöðvar á vegum namibíska menntamálaráðuneytisins. Haldnir hafa verið nokkrir fundir og ráðstefnur með hags-

munaðilum í landinu þar sem hugmyndir um Samskiptamiðstöð hafa verið kynntar. Kortlagðar hafa verið þarfir fyrir þjónustu og leitað eftir hugmyndum hagsmunaaðila. Menntamálaráðuneytið hefur nú úthlutað lóð fyrir stöðina og verið er að teikna húsnæði og ráða fólk til starfa. Stefnt er að því að starfsfólk namibísku samskiptamiðstöðvarinnar, sem hlotið hefur nafnið Center for Communication and Deaf studies (CCDS), komi til Íslands í þjálfun á SHH á næsta ári.

Samstarfið hefur verið ánægjulegt og mjög árangursríkt

Samstarf Þróunarsamvinnustofnunar, SHH og menntamálaráðuneytis Namibíu hefur verið afar ánægjulegt. Starfsfólk skrifstofu ÞSSÍ í Namibíu hefur ásamt heimamönnum unnið að þróun og uppbyggingu á þjónustu við heyrnarlaus í Namibíu eftir tillögum ráðgjafa SHH og mikill árangur hefur náðst eins og sjá má af framansögðu. Í síðustu heimsókn í júní 2009 fóru ráðgjafar frá SHH, starfsmenn frá skrifstofu ÞSSÍ í Namibíu og fulltrúi frá menntamálaráðuneyti Namibíu í skoðunarferð um landið og heimsóttu öll verkefni sem komin eru af stað. Það var verulega

ánægjulegt að sjá hvernig þjónusta við heyrnarlaus er að festa rætur og spíra um allt land. Heyrnarlausir, sem fengið hafa þjálfun, eru farnir að kenna öðrum og túlkar túlka fyrir heyrnarlaus í námi. Viðhorf innan skólakerfisins eru að breytast þar sem skólamenn eru að vakna til vitundar um að heyrnarlausir geti menntast.

Samskiptamiðstöðin CCDS verður opnuð nú á haustdögum og þar verður

haldið áfram að vinna að uppbyggingu og þróun starfseminnar. Gert er ráð fyrir að SHH og CCDS í Namibíu muni eiga áframhaldandi samstarf þótt skrifstofu Þróunarsamvinnustofnunar í Namibíu verði lokað. Þannig má fullyrða að hafin sé þróun í Namibíu sem getur ekki annað en eflst og dafnað og mun leiða til mikilla og jákvæðra breytinga á lífi heyrnarlausra í landinu.

Alþjóðlega keilumótið í Stuttgart

Keila er tilvalin íþrótt fyrir alla

Þröstur Friðbjólfsson og Anna Kristín Óladóttir tóku þátt í alþjóðlegu keilumóti í Stuttgart í Þýskalandi þann 10.-12. apríl sl. Þau flugu fyrst til Frankfurt og fóru þaðan með bílaleigubíl til Stuttgart. Anna var bílstjóri og gekk ferðin mjög vel.

Fyrsta daginn var einstaklingskeppni. Keppnin byrjaði sæmilega hjá íslensku keppendum en svo illa vildi til að kúla Önnu brotnaði og þurfti að gera bráðabirgðaviðgerð á henni. Næsta dag var liðakeppni og keppti Þröstur ásamt tveimur Dönnum og Anna með tveimur ítölskum konum. Lið Þrastar komst ekki áfram þótt persónulegur árangur hans hafi verið gíður. Liði Önnu gekk mjög vel og komust áfram í úrslitakeppni. Liðið endaði í 1. sæti sem er frábær árangur. Íslenska keiluliðið er mjög efnilegt og gæti átt góða möguleika á sigrum í stórum og smáum mótum í framtíðinni. Nú vantar bara fleiri með.

Aðalstuðningsaðili mótsins var bílaframleiðandinn Porsche og voru verðlaun o.fl kostuð af þeim. Heimferðin gekk vel þrátt fyrir að mikil umferð hafi verið á leiðinni á flugvöllinn í Stuttgart.

Til fróðleiks

Til gamans má geta þess að meðal keppenda í Stuttgart var fólk á öllum aldri, eða frá 20 - 80 ára. Keila er tilvalin íþrótt fyrir þá sem hafa ekki áhuga á íþróttum þar sem reynir á líkamlegt þol. Allir eru velkomnir að koma og æfa og taka þátt í mótum. Hægt er að hafa samand við Þröst Friðbjólfsson, formann Keiludeildar Kjalarness sem er næst stærsta keilufélag landsins. Þar eru nokkrir Döff sem keppa saman í liði. Keiludeild Kjalarness heyrir undir Ungmennafélag ÍBR og eru margar smærri deildir innan keilufélagsins, s.s. KDK-döff, KDK-keiluvinir, KDK-keila og KDK-GK.

Við hjóðum alla velkomna á keiluaefingu.

Þröstur Friðbjólfsson, formaður KDK.

Anna Kristín Óladóttir og Þröstur Friðbjólfsson.

Lið Önnu sem endaði í 1. sæti.

Framtíð Íþróttafélags heyrnarlausra

Skiptar skoðannir um framtíðaráherslur í starfinu

Íþróttafélag heyrnarlausra boðaði til kvöldfundar um framtíð félagsins og einnig til að skýra frá því að formaðurinn hafði sagt af sér. Trausti Jóhannesson tók tímabundið að sér formennsku. Aðalefni fundarins var framtíð íþróttafélagsins og sköpuðust heitar umræður um málefnið. Rætt var hvort breyta ætti félaginu í afreksdeild, slíta samstarfi við FH eða fara í samstarf við Íþróttafélag fatlaðra. Mismunandi skoðanir voru uppi um þetta og náðist því engin niðurstaða. Ákveðið var að kjósa um stöðu ÍFH á aðalfundi þegar mæting væri betri.

Íþróttafélagið veitti keiluhópnum styrk vegna ferðalags til Stuttgart í Þýskalandi til að taka þátt í móti.

Í vor var kosin ný stjórn ÍFH þar sem Trausti Jóhannesson var kosinn formaður og meðstjórnendur þeir Sindri Jóhannesson og Leszek Daszkowski. Varamaður er Anna Óladóttir. Tekin var ákvörðun um að reyna að auka sjálfstæði íþróttafélagsins þó það starfi áfram undir stjórn FH.

Íþróttafélagið leigði fótboltavöll hjá Fram á þriðjudagskvöldum í sumar. Mæting var nokkuð góð á æfingar og veður yfirleitt gott. Sótt verður um aðstöðu í Hlíðaskóla fyrir veturinn eins og síðasta vetur. Tímar verða auglýstir síðar.

Það er hvergi gefið eftir inná vellinum.

**VERJUM
SÆKJUM**
þann rétt sem við eigum!

Hafðu samband:
www.rafis.is

RAFIDNARSAMBAND
ÍSLANDS

OPIN KERFI

LANDSTEINAR STRENGUR
Okkar þekking - þitt forskot!

Markmið lyfjafyrirtækisins GlaxoSmithKline er að gera fólki kleift að áorka meiru, líða betur og lifa lengur.

Húsnæðið hannað með þarfir starfseminnar að leiðarljósi

Samskiptamiðstöð flytur á Suðurlandsbraut 12

Félag heyrnalausra vill óska Samskiptamiðstöð til hamingju með nýtt og glæsilegt húsnæði á Suðurlandsbraut 12. Döffblaðið spurði Valgerði Stefánsdóttur, forstöðumann, um tildrög flutninganna og hvernig gengi í nýja húsnæðinu.

Gamla húsnæðið í Sjómannaskólanum var orðið allt of lítið og hentaði starfseminni illa. Það hafði lengi staðið til að flytja en það var ekki auðvelt að fá gott húsnæði, miðsvæðis, á þenslu-tímanum fyrir hrúnið. Það var svo röð atburða sem varð til þess að okkur bauðst að taka á leigu húsnæðið á Suðurlandsbrautinni.

Var kennsluhúsnæði Icelandair

Áður hafði Icelandair nýtt það fyrir kennslu áhafna og skiptist húsnæðið í skrifstofur og kennsluhúsnæði. Margt var hægt nota óbreytt, t.d. svæðið þar sem túlkajónustan er nú en kennslustofunum var breytt mikið. Við höfðum alltaf stefnt að því að túlkajónustan og námsefnisgerðar- og kennsluvið væri aðskilið. Húsnæðið mætti þörfum okkar í því tilliti fullkomlega en skrifstofa túlkajónustunnar er með sér inngang. Þar eru fleiri skrifstofur sem munu hýsa t.d. starfsmann sem vinnur að uppbyggingu á þjónustu við daufblinda.

Við fengum arkitekt til þess að teikna breytingarnar og veggir voru brotnir niður og aðrir settir upp. Túlkar hafa nú góða vinnuástöðu til undirbúnings og fundahalda. Sérstakt herbergi er fyrir myndsimatúlkun en þangað geta heyrnalausir komið og notað myndsimann til þess að hringja í Línu túlk á Grundarfirði. Unnið er að námsefnisgerð, undirbúningi fyrir kennslu, og rannsóknunum á stóru opnu svæði sem skipt er niður með skilrúmum. Þar er líka kennslustofa og myndver sem er betur staðsett en í gamla húsnæðinu. Bæði kennslustofan og myndverið er stærra og betra og með góðum geymslum fyrir námsgögn og tæki.

Húsnæðið er hjart og opið, hannað utan um þarfir starfseminnar og með það í huga að hér er talað táknmál.

Í vinnusalnum er unnið að SignOnOne verkefninu, skipulagi kennslu og undirbúningi, unnið að endurskoðun og þróun námsefnis í táknmáli fyrir heyrandi ásamt námsefni fyrir heyrnalaus börn og efni fyrir börn á forskólaaldri.

Húsnæðið gefur meiri möguleika

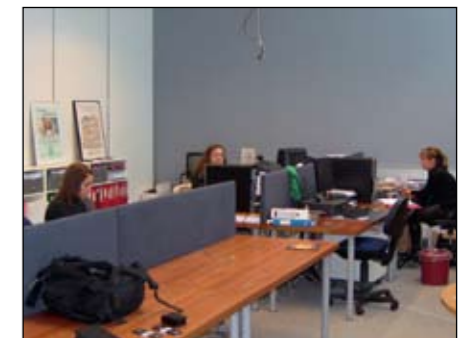
Í sumar fengu tveir háskólanemar aðstöðu og aðstoð hjá okkur til þess að vinna að rannsóknum á táknmáli og í vetur fær einn fræðimaður aðstöðu til að vinna að táknmálsorðabók með okkur. Nýja húsnæðið hefur fært okkur þessa ánægjulegu viðbót, möguleikann á samstarfi við Háskólann og fræðimenn á starfssviði okkar. Við getum veitt vinnuástöðu og aðgang að öllu því efni sem við höfum safnað og sérfræðipækkingu okkar á sviðinu. Þeir geta unnið að rannsóknum sínum með stuðningi sérfræðinga SHH og í staðinn koma þeir með styrki til verkefna. Fræðilegu þekkinguna sem verður til getum við notað beint inn í kennsluefni og nýtt á annan hátt. Þannig næst mikill hagnaður fyrir báða aðila.

Aðgengi að bókasafninu betra

Bókasafnið okkar, sem er með efni um táknmál; málfræði, félagsleg- og sálfræðileg málvisindi heyrnarleysi, ráðgjöf o.s.frv. er nú mun aðgengilegra og þar er vinnuástaða fyrir háskólanema eða aðra sem vilja nýta sér bækur og myndefni.

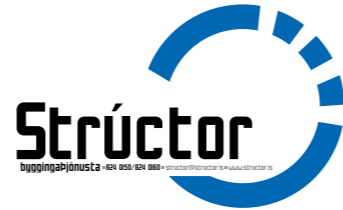
Það hefur orðið mikil breyting á vinnuumhverfi okkar á SHH eftir flutninginn. Okkur líður vel hérna og við vonum að viðskiptavinir okkar séu jafn ánægðir með breytingarnar.

Talið niður: Suðurlandsbraut 12, aðstaða táknmálasviðs, starfsfólk túlkunarþjónustu, upptökuherbergið og Tomas Evertsson tæknimaður.

MÁLNINGARMÍÐSTÖÐIN
Hólabraut 18, 600 Akureyri, sími 4611197/69401147

Til góðra verka

Myndsímatúlkun

Túlkun þjónusta Samskiptamiðstöðvarinnar

Túlkun þjónusta Samskiptamiðstöðvarinnar byrjaði að bjóða upp á skipulagða myndsímatúlkun í byrjun árs 2009. Vel hefur gengið að koma þjónustunni á og notkun Döff hefur aukist jafnt og þétt. Í upphafi voru túlkuð að meðaltali þrjú símtöl á dag en eftir fjóra mánuði voru þau orðin u.þ.b tíu á dag. Í janúar höfðu u.þ.b tíu Döff nýtt sér þjónustuna einu sinni eða oft en í lok maí var fjöldinn kominn í u.þ.b sextíu. Mikil ánægja meðal Döff hefur verið með þjónustuna og hefur af og til verið svo mikið að gera að röð hefur myndast.

Hægt er að nýta sér myndsíma sem eru staðsettir á SHH, Suðurlandsbraut 12 og hjá Félagi heyrnarlausra, Suðurlandsbraut 24. Einnig hægt að fá túlkun í gegnum Skype. Skype nafnið er myndsímatúlkun.

Auk þess er hægt að ná sambandi á msn myndsímatúlkun@hotmail.com og í tölvupósti á sama netfang.

Ekki er hægt að hafa samband við myndsímatúlk í gegnum 3G síma eins og er.

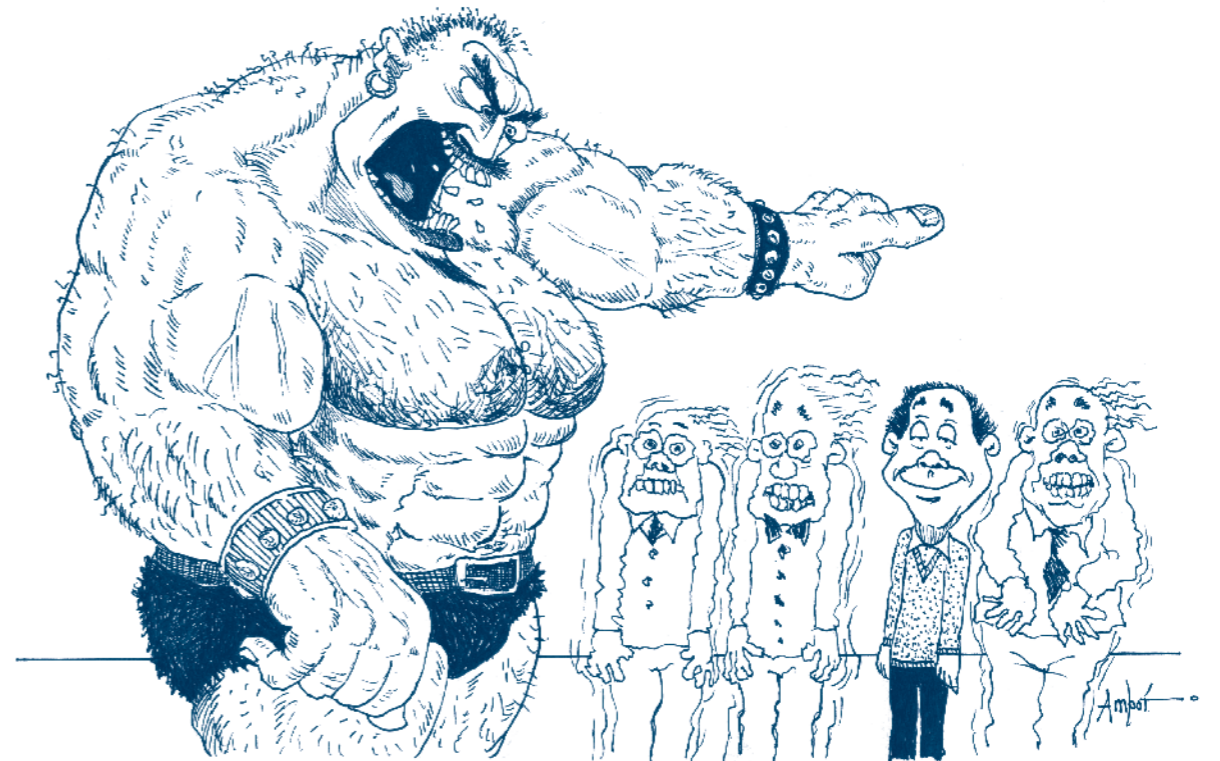
Opið er í fjóra tíma á dag yfir miðjan daginn alla daga vikunnar. Túlkur er við myndsímann á þessum fyrirfram ákveðnu tímum og heyrnarlausir geta hringt í hann og talað á táknmáli og beðið túlkinn að hringja fyrir sig í þau erindi sem þarf. Þessi tegund túlkunar kemur í staðinn fyrir sum túlkaverkefni og sparar ferðir og tíma bæði Döff og túlks. Myndsímatúlkun er viðbótarþjónusta sem SHH er stolt af að geta boðið upp á og viljum við endilega hvetja fleiri til að nýta sér hana.

Myndsímatúlkun er opin á eftirfarandi tímum:

- Mánudaga og miðvikudaga kl 9:00-13:00
- Þriðjudaga og fimmtudaga kl 12:00-16:00
- Föstudaga til skiptis frá 9:00-13:00 og 12:00-16:00.

Auglýst á Skype og MSN.

Reykjavík

A. Margeirsson ehf.
 ABC ehf - Endurskoðun
 Aðallhreinsir - Drífa ehf.
 Aðalvík ehf
 Afttækni ehf.
 Allrahanda ehf.
 Allt fint ehf.
 Alþýðusamband Íslands
 Antikmunir
 Argos ehf.- Arkitektastofa Grétars og Stefáns
 Arinvörur
 Arkitektastofan OG ehf
 Auglýsingastofan Dagsverk ehf.
 Auglýsingastofan ENNEMM ehf.
 Austur Indíafélagið
 ÁK sjúkráþjálfun
 Árbæjarapótek ehf.
 Ársól í Grímsbæ
 Ásfell ehf.
 B. Ingvarsson ehf.
 Babysam á Íslandi - BS ehf.
 Bakameistarinn hf.
 Bakarinn á hjólinu ehf.
 Bakverk-heildsala ehf.
 Bandalag kvenna í Reykjavík v/ Hallveigarstíg
 Barnatannlæknastofan ehf.
 Barry-International ehf
 Bifreiðaverkstæði H.P.
 Bílalíf, bílasala
 Bílamálun Sigursveins Sigurðssonar
 Bílasmiðurinn hf.
 Björgun ehf.
 Björnsbakari ehf.
 Blaðamannafélag Íslands
 Blikksmiðurinn hf.
 Blómabúð Árbæjar
 Blómabúðin Hlíðablóm
 Borgarleikhús
 Bortækni ehf
 Bókasafn Menntaskólans v/Sund
 Bókhaldbjónusta Arnar Ingólfssonar ehf
 Bókhaldbjónusta Júlíönu ehf
 Bókhaldbjónustan Viðvík ehf.
 Bón-Fús
 Brauðhúsið ehf.
 Brim hf.
 BSRB
 Cabin ehf.
 Celtic Cross ehf.
 Cetus ehf
 Comfort Snyrtistofa ehf.
 Congress Reykjavík, ráðstefnubjónusta
 Danica sjávarafurðir ehf.
 Dansrækt J.S.B.
 Dímon Lína ehf.
 Dómkirkjan
 Dóms- og kirkjumálaráðuneytið
 Dvalar og hjúkrunarheimilið Grund
 Dýraspítalinn í Víðidal ehf
 E.F. Ben ehf.

Takk fyrir

Efling stéttarfélag
 Eiðfaxi ehf.
 Eignamiðlunin ehf.
 Embla lögmenn ehf.
 Endurskoðun og reikningshald ehf.
 Endurskoðun og reikningskil hf.
 Endurvinnslan hf.
 Ernst & Young
 Europris
 Eyfir fjárfestingafélag ehf.
 Facta ehf.
 Fasteignamarkaðurinn ehf.
 Faxaflóahafnir
 Fákur
 Fást hf. Heildverslun
 Felgur-smiðja ehf.
 Fella- og Hólakirkja
 Ferð og saga
 Félag einstæðra foreldra
 Félag hársnyrtisveina
 Félag hrossabænda
 Félag íslenskra hljómlistarmanna
 Félag pípulagningameistara
 Félagsbústaðir hf.
 Fjallamenn ehf.
 Fjölur ehf.
 Flísalagnir Afrims ehf
 Fótaaðgerðarstofa Kristínar Steingrimsdóttur
 Frjálsíþróttasamband Íslands
 Fröken Júlía ehf
 Fuglar ehf
 G.Á. húsgögn ehf.
 G.B. tjónaviðgerðir ehf.
 G.S. Export ehf.
 Gallabuxnabúðin - Kringlunni
 Garðmenn ehf.
 Garðs Apótek ehf.
 Gítarskólinn
 Gjögur hf.
 Gleraugnaverslunin Sjón ehf.
 Gluggasmiðjan ehf.
 Grand hótél Reykjavík
 Grandakaffi ehf.
 Grásteinn ehf.
 Grillhúsið Tryggvagötu
 Guðmundur Arason ehf. Smíðajárn
 Gull & silfur hf.
 Gull- og silfursmiðjan Erna hf.
 Gullsmiðurinn í Mjódd
 Gunnar Helgason hrl.
 H 10 ehf.

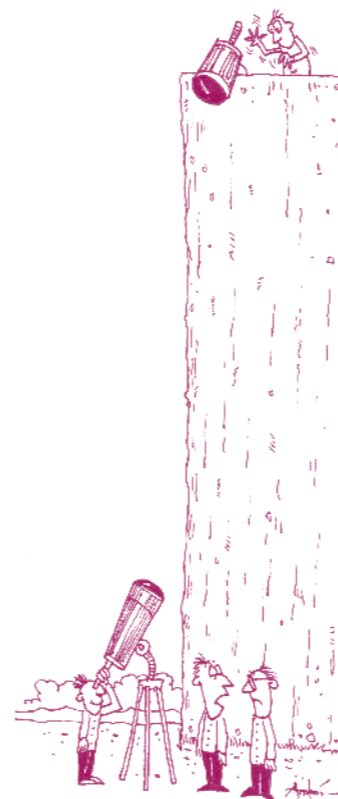
Halli gullsmiður
 Happraetti Háskóla Íslands
 Haukur Þorsteinsson tannlæknir
 Hár ehf.
 Hárfinnur ehf.
 Hárgreiðslustofa Heiðu
 Hárgreiðslustofa Hrafnhildar
 Hárgreiðslustofan Aþena
 Hárgreiðslustofan Greiðan ehf
 Hárgreiðslustofan Hármíðstöðin
 Hárgreiðslustofan Kultura Glæsibæ
 Hársnyrtistofa Dóra
 Hársnyrtistofan Aida
 Hársnyrtistofan Greifinn
 Hársnyrtistofan Höfuðlausnir sf.
 Heilsubrunnurinn ehf.
 Henson hf.
 HGK ehf.
 Hið íslenska biblíufélag
 Hið íslenska bókmenntafélag
 Hitatækni hf.
 Hjartarúð
 Hjóðfærahúsið ehf
 Hjóðfæraaverslun Pálmars Árna
 HM Bókhald ehf
 Hollt og gott ehf.
 Hótel Flóki
 Hótel Leifur Eiríksson ehf.
 Hrafnkell Guðjónsson
 Hreinsibílar ehf.
 Hreyfimyndasmiðjan ehf.
 Hugsjá ehf.
 Húsið fasteignamiðl. ehf.
 Hvalaskoðun Reykjavíkur ehf.
 Hylling ehf. v/Tiskuverslunin Brim
 Höfðakaffi ehf.
 Hönnunarstofa Maríu Lovísu
 i8 gallerí
 Iceland Seafood ehf
 Icelandair Group ehf.
 Iðjubjálfafélag Íslands
 Iðntré ehf.
 Ingibjörg ehf.
 Innréttingar og tæki
 Innréttingabjónusta Bjarnarins ehf.
 Intellecta ehf.
 Inter ehf.
 Intrum á Íslandi ehf.
 Ísbúð Vesturbæjar ehf. - Hagamel og Grensásvegi
 Ísleifur Jónsson ehf.
 Íslensk erfðagreining
 Íslenskir fjallaleiðsögum ehf.
 Íslenskir fjárfestar ehf
 Jarðfræðistofan ehf.
 JBS ehf.
 Jens Guðjónsson hf.
 Jóhannes Long ljósmyndari
 Jónar Transport hf.
 Jónshús ehf. - byggingaverktakar
 Kaffibarinn ehf.
 Karl K. Karlsson hf.

Framboðsfundur

Alþingiskosningarnar 25. apríl 2009

Þann 16. apríl stóð Félag heyrnarlausra fyrir framboðsfundi þeirra stjórnmálaflokka sem buðu sig fram fyrir alþingiskosningarnar 25. apríl. Fulltrúar allra framboða nema frá einum flokki mættu og kynntu sína stefnu. Vel var mætt af félagsmönnum á framboðsfundinn sem fór fram í safnaðarheimili Grensáskirkju.

Kapólska kirkjan á Íslandi
Kjaran ehf.
Kjöthöllin Skipholti 70 ehf.
Klébergsskóli
Klif hf.
Klipphúsið ehf. Bíldshöfða 16
Kristján Þ. Haraldsson
Kúlan söluturn, vidoleiga og ísbúð
Kvika ehf.
Kvikk þjónustan ehf
Landsnet hf
Landssamband kúabænda
Landssamband slökkviliðs- og sjúkraflutningamanna
Landvernd
Laura Ashley Ísland ehf.
Lásapjónustan ehf.
Lítir og fönður - Handlist ehf.
Litsýn ehf.
Lífstykkiþjónusta ehf.
Loftstokkahreinsun ehf
Lyfjaver apótek
Lögfræðiþjónusta Sigurðar Sigurjónssonar hrl.
Löglit ehf.
Lögmannafélag Íslands
Lögmansstofa Jóns G. Briem hrl.
Lögmansstofa Ólafs G. Gústafssonar
Lögmenn Borgartúni 33
Magnús Andrésson
Mannvit verkfræðistofa ehf.
Margt smátt ehf.
Matthías ehf.
Málarameistarafélagið
MD Vélar ehf.
MEBA - Magnús E. Baldvinsson sf.
Merkismenn ehf.
Minjavernd
Mitt bakarí ehf.
Móa - The Greenbalm - Face Icelandic
Myndhraði
Myndhönnun ehf
Mýta ehf.
Mörk ehf. gróðrarstöð
Náttúrulækningabúðin hf.
Neskirkja
Nikita ehf.
Norðurborg ehf.
Norræna húsið
Nýi tónlistarskólinn.
Nýja sendibílastöðin hf.
Oddgeir Gylfason Tannlæknastofa
Ólfudreifing ehf.
Opin kerfi ehf.
Opus lögmenn ehf.
Orkuvirki ehf
Ottó B. Arnar ehf.
Ó. Johnsson & Kaaber ehf.
Óbyggðafærðir ehf.
Ólafur Þorsteinsson ehf.
P & S Vatnsvirkjar ehf.
Parketval ehf.

Parlogis hf.
Pétursbúð - Ránargötu 15 ehf
Pipar og salt
Prentlausnir ehf.
Prentsmiðjan Oddi hf.
Rafeindastofan Sónn ehf.
Raflagnateiknistofa Thomasar Kaaber
Rafstilling ehf.
Rafsvið sf.
Raftækjaþjónustan sf.
Rafvirkjaþjónustan ehf.
Rafþjónustan
Rauðará - Veitingahús
Ráðgjafar ehf.
Rekstrarfélagið Kringlan
Reykjavíkurborg
Reykjavíkúrfrófastdæmi eystra
Réttur ehf.
RFJ tennur ehf.
Rossopomodoro veitingastaður
S.Í.B.S.
S4S ehf.
Samiðn
Samskipti ehf.
Saxhóll ehf.
Sálarrannsóknarfélag Íslands
Sálarrannsóknarfélag Reykjavíkur
Seljakirkja
Shalimar
Sigurborg ehf
Sindrafiskur ehf.
Símbær ehf.
Sjómanna dagsráð
Skartgripaverslun og vinnustofa Eyjólfssonar
Skarhúsið
Skáksamband Íslands
Slökkvilið Höfuðborgarsvæðisins
Snerruútgáfan ehf.
Snæland Grímsson ehf. Hópferðabílar
SP Tannréttingar
Sportbarinn ehf.
Stálflex
Steak and Play
Stepp ehf
Storkurinn ehf
Structor byggingaþjónusta ehf.
Studio Hallgerður
Styrktarfélag lamaðra og fatlaðra
Suzuki bílar hf.
Svissinn hjá Steina
SVP - Samtök verslunar og þjónustu

Söluturninn Drekkinn
Sönglist - söng- og leiklistarskóli
Söngskólinn í Reykjavík
Talnakönnun
Tandur hf.
Tannlæknafélag Íslands
Tannlæknast. Sigurðar Róssarsonar
Tannlæknastofa Björns Þorvaldssonar
Tannlæknastofa Geirs A. Zoega
Tannlæknastofa Ingólfs Eldjárn
Tannlæknastofa Ingunnar M. Friðleifsdóttur
Tannlæknastofa Jónasar B. Birgissonar
Tannlæknastofa Jóns Viðars ehf
Tannlæknastofa Sigurjóns Arnlaugsson ehf.
Tannlæknastofan Stígahlíð 44
Tannréttingar sf.
Tannsmiðastofa Kristins Sigmarssonar
Tannsteini ehf.
Teiknistofa Guðrúnar Jónsdóttur arkitekts
Tengi ehf.
Thai matstofan ehf.
Topp húsið
Tónskóli Þjóðkirkjunnar
Trésmiðja Magnúsar F. Jónssonar sf.
Tryggingamiðlun Íslands ehf.
Túnverk ehf. - túnþökusala
Túnþökuþjónustan ehf.
Tæknigarður hf.
Tækniþjónusta Péturs Sigurðs sf.
Tölvar ehf.
Tölvu- og verkfræðiþjónustan
Tösku- og hanskabúðin hf.
Ull og Gjafavörur
Umslag ehf.
Úlfarsfell ehf.
Útfararstofa Íslands ehf.
Útfararstofa kirkjugarðanna
Varahlutaverslunin Kistufell ehf.
Veiðiþjónustan Strengir
Veitingahúsið Carúsó
Venus, hárgreiðslustofa
Verðbréfaskráning Íslands hf.
Verðlistinn v/Laugalæk
Verkfræðistofan VIK ehf.
Verkfærasalan ehf.
Verksýn ehf.
Verslun Þorsteins Bergmann ehf.
Verslunartækni ehf.
Verslunin Friða frænka ehf.
Verslunin Kiss
Verslunin Stíll
Vélar og verkfæri ehf.
Vélsmiðjan Járnverk hf.
Við og Við sf.
Vilhjálmsson sf.
Vinnustofan Þverá - arkitekta og verkfræðistofa
Vikingaslóðir - ferðaskrifstofan
Vínberíð
VR
Vörubílastöðin Próttur
Yogastöðin Heilsubót

Draumar 2009

Alþjóðlega leiklistarhátíðin haldin í Reykjavík

Víkuna 24. – 31. maí 2009 var alþjóðlega döff leiklistarhátíðin Draumar 2009 haldin í annað sinn á Íslandi, að þessu sinni í Reykjavík. Boðið var upp á leiklistarnámskeið, fyrirlestra, leiksýningar og óperu. Samstarfsaðilar Draumasmiðjunnar á þessari hátíð voru Þjóðleikhúsið, sem bauð afnot af leikrýmnum Kassann undir leiksýningarnar og Kúluna undir leiklistarnámskeiðin, og Háskóli Íslands sem bauð fyrirlestrarsal í húsakynnum skólans.

Hátíðina sóttu, auk Íslands, Finnland, Svíþjóð, Danmörk, Bandaríkin og UK/Singapore. Fyrirlestrar voru tveir, annarsvegar hélt Monique Holt frá Bandaríkjunum fyrirlestur um þýðingar og vinnu með táknmal á sviði og hinsvegar hélt Marianne Aro frá Finnlandi fyrirlestur um þróun óperusöngs á táknmáli.

Leiksýningarnar voru þrjár, *Mistero Buffo* frá UK/Singapore, *Lostin* frá Íslandi, og *Dream boys* frá Svíþjóð auk fyrstu táknmalsoperu heims *Kung Karls Jakt* frá Finnlandi.

Samhliða sýningunum sem voru á kvöldin voru leiklistarnámskeið alla vikuna í Kúlunni frá 9:00 til 16:00. Kennarar voru tveir, Lars Henning frá Danmörku og Lars Otterstedt frá Svíþjóð.

Sýningar voru vel sóttar og voru áhorfendur almennt afar ánægðir með sýningarnar og hátíðina alla sem slíka. Draumasmiðjan þakkar öllum þeim sem að hátíðinni komu, samstarfsaðilum, styrktaraðilum og sjálfbóðaliðum – því án ykkar hefði þetta ekki verið hægt!

Hafinn er undirbúningur að næstu hátíð sem ráðgert er að halda árið 2011. Allar hugmyndir að dagskrá eru vel þegnar á netfangið draumasmiðjan@draumasmiðjan.is. Sjálfbóðaliðar eru einnig vel þegnir á hvaða stigi verkefnisins sem er og geta þeir sem hafa áhuga hafa haft samband við Draumasmiðjuna á netfangið draumasmiðjan@draumasmiðjan.is.

Yrki arkitektar sf
 Þingvallaleið ehf.
 Þorvar Hafsteinsson
 Þórsútgáfan ehf.
 Þráinn Skóari ehf.
 Ögurvík hf.
 Öryggismiðstöð Íslands hf.

Seltjarnarnes

About Fish Íslandi ehf.
 Bæjarins bezt ehf.
 Danssmiðjan
 Horn í horn, parketlagirnir
 Lög og réttur ehf.
 Prentsmiðjan Nes ehf v.Nesfrétta
 Rafþing
 Seltjarnarneskirkja
 Zeus - heildverslun ehf
 Önn Verkfræðistofa ehf.

Vogar

Kvenfélagið Fjóra
 V.P. Vélaverkstæði ehf.

Kópavogur

A. Karlsson hf.
 Aalborg Portland á Íslandi hf.
 Allianz hf.
 Arnarljós
 Ásberg sf
 Bergnes ehf.
 Birta Jóhannesdóttir
 Bílar og tjón ehf.
 Bílaþvottastöðin Löður ehf.
 Bílhúsið
 Bíljöfur ehf.
 Bjarni Runólfsson
 Blikkform ehf.
 Blikksmiðjan Vík ehf.
 Brostu ehf.
 Cargo bílar
 Deloitte hf.
 DK Hugbúnaður
 Eignarhaldsfélag Brunabótafélags Íslands
 Farice hf
 Fiskbúðin okkar
 Flugfélagið Ermir ehf.
 Gistiheimilið BB 44
 Gróðrastöðin Storð
 Gunnar Örn ehf.
 Harðbakur ehf
 Hárgreiðslu og rakarastofan Hera
 Hárný ehf.
 Hefilverk ehf.

Hellur og garðar ehf.
 Hjartavernd ses
 Íshúsið ehf.
 Íssel ehf
 Járnsmiðja Óðins ehf.
 Klippi og skorið Hárfólkið sf.
 Klukkan verslun
 Kópavogsbær
 Kópavogskirkja
 Kríunes ehf.
 Lakkskemman ehf.
 Landvélar ehf.
 Lax-á ehf.
 Listinn
 Lyfja hf.

Lyfjaval - Bílaopótek
 Lögmansstofa SS ehf.
 Lögmenn Bæjarhrauni 8
 Marás vélar ehf.
 Maritech ehf
 Málmsteypan ehf.
 Nesstál ehf.
 Norm-X ehf.
 Nýblóm ehf.
 Rafbraut ehf.
 Rafbreidd ehf.
 Réttingaverkstæði Jóa ehf.
 Réttir bílar ehf
 Smáralind
 Smáréttingar ehf. - réttingaþjónusta
 Smári söluturn
 Smurstöðin Stórahjalla ehf.
 Snælandsskóli
 Spónasalan
 Stálsmiði Magnúsar Proppé
 Straumver ehf.
 Suðurverk hf.
 Tannlækningastofa Þóris Gíslasonar
 Tinna ehf.
 Tækniþjónusta Ragnars G.G
 Vaki - Fiskeldiskerfi hf
 Varmi ehf.
 Veitingaþjónusta Lárusar Loftssonar sf.
 Verktakar Magni ehf.
 Verslunin Föndra - Dalvegi 18
 Vestmann ehf. - Fjöltæknilausnir
 Vetrarsól ehf.
 Vídd ehf.
 VSI Öryggishönnun og ráðgjöf ehf.
 Ýmus ehf. heildverslun
 Þakpappaþjónustan ehf.
 Þekking hf.
 Þokki ehf.
 Ökukennsla Sigurðar Þorsteinssonar

Garðabær

Andromeda
 Ariel ehf. - Montessori setrið
 Artasan ehf.
 Árvík hf.
 Bókhald og uppgjör hf.
 Dýraspítalinn í Garðabæ
 Fag-val
 Fjölbrautaskólinn Garðabæ v/Bókasafns
 Garðabær
 Geislatækni ehf. - Laser-þjónustan

Hársnyrtistofa Þórunnar Ingólfsdóttur
 Hurðaborg - Crawford hurðir
 Ísafoldarprentsmiðja ehf.
 Leiknótan ehf.
 Loftorka ehf.
 Læknatorg sf
 Nýbarði hjólbarðaverkstæði
 Rafboði ehf
 Reynir Sveinsson
 Ris ehf.
 Suðurtún ehf.
 Tæknis ehf.
 TM Mosfell ehf
 Vefur ehf.
 Öryggisgirðingar ehf.

Hafnarfjörður

Arena heildverslun sf.
 Ásklif ehf.
 Barkasuða Guðmundar ehf.
 Bl skór ehf
 Bílaverk ehf.
 Bókasafn v/Flensborgarskóla
 Byggingafélagið Sandfell ehf.
 Bæjarbakari ehf.
 Dalakofinn sf. - Firði
 Eiríkur og Einar Valur ehf.
 Endurskoðun Gunnars Hjaltalin
 Fagfólk ehf. - Hársnyrtistofa
 Ferskvinnslan ehf.
 Fishproducts Iceland ehf
 Fiskverkunin Björg ehf.
 Fjarðarkaup ehf.
 Fjörukráin ehf.
 Gamla Vínhúsið - A. Hansen
 Glerborg ehf.
 Gullfari ehf.
 H. Jacobsen ehf.
 Hagtak hf.
 Heiðar Jónsson, járnsmíði
 Hjólasprettur ehf.
 Höfn öldrunarmiðstöð
 Iðnvéla ehf.
 Ísfell ehf.
 Ís-rör ehf.
 Kópavogsnesti
 Krossborg ehf.
 Kvikmyndaverstöðin ehf.
 Mjöll - Frygg
 Netorka hf.
 PON Pétur O. Nikulásson ehf.
 Prentsmiðjan Steinmark sf.
 Rafal ehf.
 Rakarastofa Halla
 RB Rúm ehf.
 Reebok Ísland ehf
 RST net ehf.
 Saltkaup hf.
 Sellóplast sf.
 Skipaviðgerðir ehf.
 Stjórnusól
 Stýring ehf.
 Sviðsmyndir ehf.
 Söluferðir sf
 Tannlæknastofa Jóns M. Björgvinssonar
 Tækni - Stál ehf

Puttalingar á ferð og flugi

Frá stjórn Puttalinga

Puttalingar eru hópur sem heyrir undir Félag heyrnarlausra og í stjórn eru þau Hulda Halldórsdóttir, Gunnar Björn Jónsson og Hanna Kristín Jónsdóttir. Puttalingar hafa staðið fyrir dagskrá tvisvar sinnum í mánuði og björkvöldum tvisvar sinnum á ári. Björkvöldin eru haldin til að safna peningum fyrir stærri viðburðum. Ýmislegt hefur verið skipulagt, s.s ljósmyndakeppni, paintball, Gettu betur keppni, lasertag, út að borða, bíóferð, fjórhjólaferð, sundferð í Mosfellsbæ með strætó, sumarbústaðaferð og margt fleira. Síðasti viðburður var 7 ára afmæli Puttalinga en þá var farið út að borða á Grillhúsinu. Tvisvar sinnum hefur þurft að fella niður dagskrá vegna lélegrar þátttöku.

Hressir Puttalingar á fjórhjólaferðalagi.

Sú breyting verður nú á að skipulögð dagskrá verður einu sinni í mánuði en ekki tvisvar. Stjórnin hefur nú verið að prófa sig áfram með því að skipta hlutverkum og hafa formann, gjaldkera og ritara en ekkert hefur enn verið fest niður.

Keppendur í Gettu betur þungt hugsi.

Hulda Halldórsdóttir og Hanna K. Jónsdóttir fóru á DNUR (Dövas Nordisk Ungdoms Råd) í Færeyjum í október 2008 og Hulda Halldórsdóttir og Gunnar Björn Jónsson fóru á DNUR í Finnlandi í mars 2009. Í Finnlandi var einnig haldið seminar (child-art). Á fundunum var farið yfir mót sem haldin verða fyrir ungmenni á Norðurlöndum, WFDY og EUDY. Passa þurfti upp á að þau yrðu ekki haldin á sama tíma og önnur mót. Einnig var rætt um að halda menningarhátið á undan æskulýðsmóti.

Frá opnu húsi fyrir ungt fólk.

Puttlingar hafa einnig staðið fyrir undirbúningi vegna Norræna Juniormótið og hafa 4 einstaklingar verið í undirbúningsnefnd. Mótið verður haldið á Íslandi þann 23. – 29. júlí 2010 og er fyrir ungmenni á aldrinum 13 til 17 ára. Meiri upplýsingar verða gefnar þegar nær dregur.

Vegna dræmrar þátttöku í uppákomum Puttalinga síðan haustið 2008, var haldinn fundur með formanni og framkvæmdastjóra Félags heyrnarlausra. Ákveðið var að breyta reglum aðeins og bjóða öllum félagsmönnum, frá 13 ára til 60 ára og eldri, að taka þátt í dagskrárliðum. Markmiðið er að efla þátt-

töku í dagskrá Puttalinga og fá fleiri með. Sér í lagi með tilliti til þess hversu fáir Döff eru á Íslandi.

Í september verður aðalfundur Puttalinga haldinn í Félagi heyrnarlausra og við hvetjum sérstaklega félagsmenn eldri en 30 ára að koma og vera með.

Umbúðamiðlun ehf.
Útfararþjónusta Hafnarfjarðar
Verkalyðsfélagið Hlíf
Vélaverkstæði Hjaltal Einarssonar ehf.
Viðir og Alda ehf.

Álftanes

Dermis ehf.

Keflavík

Alex bíla- og gistihús við Leifstöð
Art-húsið, hárgreiðslu- og fótaaðg.stofa
Bergnet ehf.
DMM Lausnir ehf
Fasteignasalan Ásberg.
Flutningaþjónusta Gunnars ehf.
Föndurkot-útsisport
Grímsnes ehf.
Hótel Keflavík ehf.
Íslenska félagið ehf. / Ice group. ltd.
Keflavíkurkirkja
Lögfræðistofa Suðurnesja ehf.
Málverk sf.
Rekstrarþjónusta G.p. ehf.
Reykjanesbær
S.B.K. ehf.
Samkaup hf
Sigurjónsbakarí
Sjúkraþjálfunarstöðin Átak ehf.
Snyrtistofan Dana
Soho Veislupjónusta
Tréborg sf.
Varmamót ehf.
Verkfræðistofa Suðurnesja ehf.
Verslunarmannafélag Suðurnesja

Grindavík

Einhamar Seafood ehf.
Eldhamar ehf.
Hafsteinn Sæmundsson
Stjörnufiskur ehf
Söluturninn Víkurbraut
Torfhóll ehf.
Verslunin Palóma
Vísir hf.
Þorbjörn hf.

Sandgerði

Fiskmarkaður Suðurnesja hf.
Flugfiskur ehf.
Nesmúr ehf.
Púlsinn námskeið - www.pulsinn.is
Valbjörn ehf.

Garður

Fiskverkunin Háteigur
Íþróttamiðstöðin Garði
Leikskólinn Gefnarborg
Sveitarfélagið Garður

Njarðvík

ÁÁ Verktakar ehf.
Félag eldri borgara á Suðurnesjum
Fitjavík ehf
Fram foods Ísland hf.
H2 ehf.

Nýsprautun ehf
Rafverkstæði I.B. ehf
Sigurður Haraldsson ehf.
SJ Innréttingar ehf.
Slakki ehf

Mosfellsbær

Brunnlok ehf
Garðplöntustöðin Gróandi
Halldór og Hinrik sf.
Hákon og Pétur - Verktakar
Hársnyrtistofan Pílus
Hestaleigan Laxnesi
Hilmar Sigurðsson
Hlín blómahús
Ísfugl ehf.
Ístex hf. íslenskur textíliðnaður
Kjósarhreppur
Líkami og sál - Snyrti nudd og fótaaðgerðastofa
Monique van Oosten
Nýja bílasmiðjan hf
Skálatúnsheimilið
Sögumiðlunin ehf

Akranes

A. Haraldsson ehf.
Grastec ehf.
Hreingerningaþjónusta Vals Gunn ehf.
Mozart Hársnyrtistofa
Pípulagninga- þjónustan ehf.
Rafnes sf.
Runólfur Hallfreðsson ehf.
Trésmiðja Akraness ehf
Verslunin Einar Ólafsson ehf.
Vélsmiðja Ólafs R. Guðjónssonar ehf.
Vignir G. Jónsson ehf.

Borgarnes

Benedikt G. Lindal
Borgarverk ehf.
Dýralæknaþjónusta Vesturlands ehf.
Eyja- og Miklaholtshreppur
Ferðaþjónustan Skorradal
Félagsbúið Mófellsstöðum sf.
Hársnyrtistofa Margrétar
Hreðavatnsveitingar ehf.
JGR umboðs- og heildverslun ehf.
Jörvi ehf. vinnuvélar
Landnámssetur Íslands
Laugargerðisskóli
Skorradalshreppur
Solo hárgreiðslustofa
Ungmennasamband Borgarfjarðar
Vatnsverk Guðjón og Árni ehf.
Vélabær
Þjónustumiðstöðin Húsafelli ehf.

Stykkishólmur

Ágústsson ehf
Ferðaþjónusta Flateyjar
Fimm fiskar ehf.
Heimahornið ehf.
HringHótel's Stykkishólmur ehf.
Narfeyri ehf.
Rannsóknarnefnd sjóslysa

Takk fyrir

Ólafsvík

Fiskiðjan Bylgja hf.
Steinprent hf.
Steinunn hf.
Tölvuverk bókhaldsþjónusta slf.
Þín verslun Kassinn

Hellissandur

Breiðavík ehf.
Félags- og skólaþjón. Snæfellinga
K.G. fiskverkun ehf
Sjávariðjan Rífi hf.
Skarðsvík hf.
Búðardalur
Rafsel Búðardal ehf.
RKÍ Búðardalsdeild
Sýslumaðurinn í Búðardal

Ísafjörður

Akstur og löndun ehf
BK bílasprautun og réttingar ehf.
Dýralæknaþjónusta SISVET ehf.
Fyrir vestan ehf.
Gámaþjónusta Vestfjarða ehf.
H.V.-umboðsverslun ehf.
Hamraborg ehf.
Hótel Ísafjörður
Kjölur ehf.
Lögsýn ehf.
Rörtækni hf.
Stál og Hnífur ehf.
Tækniþjónusta Vestfjarða ehf.
Vestri ehf.

Bolungarvík

Bolungarvíkurkaupstaður
Eliás Ketilsson ehf.
Sérleyfisferðir
Sparisjóður Bolungarvíkur

Súðavík

Súðavíkurhreppur
Flateyri
Fræðsluskrifstofa Vestfjarða
RKÍ Öndarfjarðardeild
Sytra ehf.

Suðureyri

Fiskvinnslan Íslandssaga ehf.

Patreksfjörður

Eyfaraf ehf.
Nanna ehf.
Verslunin Albína

Frásögn af skrifum um sögu heyrnarlausra

Viðtal við Reyni Berg Þorvaldsson

Reynir Berg Þorvaldsson hefur að undanförnu unnið að M.A. verkefni um sögu heyrnarlausra. Hann hefur hlotið styrki til verkefnisins og er um þessar mundir í Danmörku í heimildaöflun. Döffblaðið vill vita meira um verkefnið og höfund þess.

Hver er menntun þín?

Ég er sagnfræðimenntaður. Lauk B.A.-prófi í sagnfræði frá Háskóla Íslands árið 2005 og er núna að klára M.A.-nám í sama fagi.

Þekkir þú eitthvað til heyrnarlausra?

Nei, afskaplega lítið. Laila, móðursystir mín, er að vinna hjá Félagi heyrnarlausra og hún var alltaf að segja mér frá ýmsu áhugaverðu um sögu heyrnarlausra og þannig kviknaði áhugi minn á efninu. Þegar síðan kom að því að velja efni fyrir M.A.-ritgerðina mína var þetta minn fyrsti valkostur. Eftir að ég byrjaði að skrifa bókina áttaði ég mig fljótt á því að þessi saga er miklu merkilegri en mig hafði áður grunað. Ég hef aðeins kynnst heyrnarlausum eftir að ég byrjaði að vinna hjá Félagi heyrnarlausra, mest Önnu Jónu og Steinunni, en það er frekar erfitt fyrir mig að eiga samskipti við heyrnarlausu því ég kann ekki táknmál. Núna langar mig ótrúlega mikið að læra táknmál og stefni á að gera það við fyrsta tækifæri.

Hvað er markmið með bókinni sem þú ert að vinna að?

Markmiðið er fyrst og fremst að safna saman og varðveita sögu heyrnarlausra á Íslandi og gera hana aðgengilega fyrir alla sem hafa áhuga að kynna sér hana. Ég vona líka að bókina eigi eftir vekja meiri áhuga á sögu heyrnarlausra meðal heyrandi. Síðast en ekki síst á hún að vera skemmtileg og fróðleg heimild fyrir heyrnarlausu um fortíð þeirra og sögu.

Hverjir hafa veitt þér styrki til verkefnisins?

Ég fékk styrk til að vinna bókina frá sagnfræðisjóði dr. Björns Þorsteinssonar. Það var mjög gott að fá þennan styrk og ég notaði peningana m.a. til að fara

Reynir Berg Þorvaldsson

til Kaupmannahafnar að leita að heimildum um heyrnarlausu Íslendinga sem voru þar í skóla á 19. öld.

Hefur þú fundið einhverjar alveg nýjar heimildir eða eitthvað sérstaklega athyglisvert?

Ég er búinn að finna ótrúlega margt áhugavert við heimildaöflunina. Það sem ég hef helst fundið nýtt tilheyrir gömlu sögunni, þ.e. sögunni fyrir 1900. Ég vonast eftir að geta varpað betra ljósi á sögu þeirra sem voru sendir til Danmerkur til náms en afar lítið hefur verið vitað um afdrif þeirra hingað til. Einnig held ég að mér hafi tekist að finna töluvert af gömlum heimildum til að skrifa nákvæmari sögu af fyrstu áratugum kennslu heyrnarlausra hér á landi. Viðtöl við heyrnarlausu eiga líka eftir að varpa nýju ljósi á söguna en annars þarf maður bara að vera duglegur að leita að heimildum úti um allt.

Á að gefa bókina út á DVD disk?

Ég kem bara til með að skrifa bókina. Það eru uppi hugmyndir innan Félags heyrnarlausra að gefa líka út DVD disk í tilefni afmælisins en það yrðu þá einhverjir aðrir sem myndu hafa yfirumsjón með því, líklega Steinunn og Anna Jóna.

Heldur þú að þessi bók muni miðla sögu heyrnarlausra vel til heyrandi?

Bókin verður án efa frábær leið fyrir þá sem eru heyrandi til að kynna sér betur sögu heyrnarlausra. Þetta er ótrúlega merkileg saga og í raun miklu merkilegri en ég bjóst við þegar ég byrjaði að skrifa um efnið. Mér finnst ég alltaf vera að finna eitthvað nýtt og spennandi og uppgötva nýja vinkla á sögunni. Mér þætti mjög gaman ef bókinn yrði til þess að vekja meiri áhuga fólks á sögu heyrnarlausra því ég held að langflestir Íslendingar viti sama sem ekki neitt um hana.

Hefur þú þurft að fara erlendis til að afla heimilda?

Ég fór til Danmerkur síðasta haust til þess að leita að heimildum. Ég var í Kaupmannahöfn í 5 daga og fann ýmislegt áhugavert. Núna er ég staddur í Kaupmannahöfn og ætla að vera hérna í tvo mánuði, í ágúst og september. Ég bind miklar vonir við að finna fullt af nýjum heimildum og myndum sem aldrei hafa sést áður.

Döffblaðið þakkar Reyni fyrir að gefa okkur innsýn í verkefnið. Vonandi verður bókinn til þess að Íslendingar fái að vita meira um sögu heyrnarlausra og að nýjar staðreyndir komi fram.

Bókin mun koma út þegar 50 ára afmælishátíðin verður 11. febrúar 2010.

Tálknafjörður

Bókhaldsstofan Tálknafirði
Eik ehf. - trésmiðja
Gistiheimilið Bjarmalandi ehf.
Þórsberg ehf.

Pingeyri

Brautin sf.

Hólmavík

Gistiheimilið Borgabraut 4 ehf.
Kaupfélag Steingrímsfjarðar
Potemkim ehf.
Kjörvogur
Hótel Djúpavík ehf.

Hvammstangi

Heilbrigðisstofnun Hvammstanga
Selasetur Íslands ehf.
Sjólíf - Selaskoðun
Steypustöð Hvammstanga
Veidifélag Arnarvatnsheiðar og Tvídægru
Veitingaskálinn Víðigerði

Blönduós

Búnaðarsamband Húnaþings og Stranda
Fjölritunarstofan Grettir sf.
Húnavatnshreppur
Stéttarfélagið Samstaða

Skagatrönd

Marska ehf.
Sjávarlíftæknisetrið BioPol ehf.
Trésmiðaverkstæði Helga Gunnarssonar
Vélaverkstæði Skagastrandar

Sauðárkrókur

Fisk - Seafood hf.
Hliðarkaup ehf.
Kaupfélag Skagfirðinga
Króksverk ehf.
RKÍ Skagafjarðardeild
Skinnastöðin ehf.
Starfsmannafélag Skagafjarðar
Steinull hf.
Trésmiðjan Ýr
Verslun Haraldar Júlíussonar
Vinnuvélar Guðmundar og Skúla sf.
Vörumiðlun ehf.

Varmahlíð

Akrahreppur - Skagafirði
Álftagerðisbræður ehf.
Hótel Varmahlíð
Langamyri fræðslusetur
Ómar Bragason

Siglufjörður

Egilssild ehf
Heilbrigðisstofnunin Siglufirði
Málaraverkstæðið ehf.

Akureyri

Almenna lögbjónustan ehf.
ÁK Smíði ehf.
Bifreiðaverkstæði Bjarnhéðins hf.
Bifreiðaverkstæðið Baugsbót ehf.
Bílaverkstæði Akureyrar
Bláa Kannan ehf
Blikkrás ehf.
Bókaútgáfan Tindur - www.tindur.is
Búgarður - Búnaðar- samband Eyjafjarðar
Félag málmíðnaðarmanna Akureyri
Gerði ehf.
Golfvöllurinn Þverá
Hafnarsamlag Norðurlands
Hnýfill ehf.
Höldur ehf.- Bílaleiga Akureyrar
Hörgárbyggð
India Karry kofi ehf.
Kjarnafæði hf.
Kollgáta ehf
Kælismiðjan Frost ehf
Ljósgrjafinn ehf.
Lögmannsstofan Lögmannshlíð
Malbikun KM
Meðferðarheimilið Laugalandi
Miðstöð ehf.
Netkerfi og tölvur ehf.
Raftákn ehf.
Samvirkni ehf.
Slippurinn Akureyri ehf.
Strikið Veitingastaður
Sveitahótelid ehf.
Tannlæknastofa Björns Rögnvaldssonar ehf.
Trésmiðjan Fjölhir hf.
Trésmiðjan Ólur hf.
Tölvufræðslan Akureyri ehf.
Vaxtarræktin ehf -Íþróttahöllinni
Verkstjórafélag Akureyrar og nágrennis
Vélfag ehf.
Ósp, trésmiðja sf.

Grenivík

Frosti ehf.

Dalvík

B.H.S. ehf, bíla- og vélaverkstæði
G.Ben. útgerðarfélag ehf.
Gistihúsið Skeið
Hýbýlamálun
Sportferðir ehf
Vélvirki ehf.

Ólafsfjörður

Brimneshótel ehf.
Íþróttamiðstöð Ólafsfjarðar
Kristbjörg ehf.
Sjómannafélag Ólafsfjarðar
Vélsmiðja Ólafsfjarðar ehf.

Húsavík

Bílaleiga Húsavíkur ehf.
Fjallasýn - Rúnars Óskarssonar ehf.

Hóll ehf.
Höfðavélar ehf
Norðursigling ehf.
Trilla ehf.
Uggi ehf.
Vermir sf.
Fosshóll
Ferðaþjónustan Syðra-Langholti

Laugar

Norðurpóll ehf.
Þingeyjarsveit

Reykjahlið

Dimmuborgir guesthouse
Eldá ehf.
Ferðaþjónusta bænda, Skútustöðum II
Hlíð ferðaþjónusta
Mývatnsmarkaður ehf.
Mývetningur Íþrótt- og ungmennafélag

Kópasker

Rífós hf.
Vökvaþjónusta Kópaskers ehf.

Raufarhöfn

Hótel Norðurljós
Ónundur ehf.

Þórshöfn

B.J. Vinnuvélar ehf.
RKÍ Þórshafnardeild
S.F. ehf.

Bakkafjörður

Skeggjastaðakirkja

Vopnafjörður

Burstafell - Minjasafn

Egilsstaðir

Bílaverkstæði Austurlande ehf.
Bókhaldsþjónusta Þórhalls Haukssonar
Bókráð, bókhald og ráðgjöf ehf.
Bólholt hf.
Egilsstaðakirkja
Fjalladýrð
Grái hundurinn ehf - www.hotel701.is
Hákon Hansson
Miðás hf.
Minjasafn Austurlands
Skrifstofuþjón. Austurlandsehf.
Sólskógar ehf.
Trésmiðja Guðna Þórarinssonar
Verkfræðistofa Austurlands hf.

Seyðisfjörður

Hótel Aldan
RKÍ Seyðisfjarðardeild
Seyðisfjarðarkaupstaður
Seyðisfjarðarkirkja

Evrópska ungmennamótið

Kolbrún Völkudóttir

Evrópska ungmennamótið, Junior eudy camp, var að haldið í Finnlandi 3.- 10. ágúst 2009. Frá Íslandi fóru þau Unnur Pétursdóttir, Karen Eir Guðjónsdóttir og Halldór Ólafsson. Kolbrún Völkudóttir fór með hópnum sem leiðbeinandi. Ferðalagið út gekk vel út og þrátt fyrir þreytu þá var það eftirvæntingarfullur og glaður hópur sem kom til Finnlands, tilbúinn að hefja skemmtilega viku.

Á þriðjudegi hófst dagskráin fyrir alvöru og voru allir vaktir upp kl. 7. Margir áttu erfitt með að hafa sig á fætur en það hófst þó og allir fánar voru dregnir að húni fyrir kl. 7.30.

Fyrir hádegi var fyrirlestur og hópa- vinna. Hópar áttu að glíma við það verkefni að búa til brú, eingöngu með pappír, heftara, límband og skæri. Skemmtilegt var að sjá mismunandi úrlausnir þessa verkefnis og allir stóðu sig mjög vel.

Eftir hádegi var hópnum skipt í þrennt, A, B og C. Íslendingarnir voru allir í sitthvorum hópnum sem var fint því þannig kynntust þau betur krökkum frá öðrum löndum. Farið var í hópefli og ýmsar þrautir leystar. Markmiðið var að krakkarnir ynnu saman og tækju tillit til hvers annars. Gaman var að sjá hvað þetta gekk vel og hversu góð samvinna var í öllum hópum.

Um kvöldið var svo grillveisla en fyrst sund og finnskt gufubað. Stóra rennibrautin var prófuð og varð afar vinsæl af krökkunum og óspart notuð.

Miðvikudagurinn var svipaður þriðjudeginum nema fyrir hádegi var boðið upp á áhugaverðan fyrirlestur. Þar var fjallað um menningu döff og „Deafhood“. Leiðbeinendur og krakkarnir fengu svo það verkefni að búa til stutt leikrit um sama efni og gaman var að sjá mismunandi útfærslur hópanna.

Um kvöldið var sett upp „webcam“ og ungmennin gátu spjallað við þátttakendur á WFD camp sem var haldin á sama tíma í Noregi. Það var gaman að fylgjast með þessu og greinilegt hvað tækninni hefur fleygt fram því ekki var möguleiki á þessu fyrir nokkrum árum. Allir voru virkilega ánægðir með netfundinn.

Á fimmtudeginum var boðið upp á fleiri fyrirlestra og um kvöldið var myndataka. Hún var töluvert tímafrek þar sem þarna voru samankomnir þátttakendur frá 20 löndum. Um kvöldið var ákveðið að sprella aðeins og við leiðbeinendur ákváðum að henda móts- stjóranum út í vatnið. Það upphófst heilmikill eltingaleikur en mikið var hlegið og margir urðu á endanum blautir.

Loks rann föstudagurinn upp en hans hafði verið beðið með mikilli eftirvæntingu. Fyrst var farið á plánetu- sýningu og höfrungasýningu og svo í tívóli og allir skemmtu sér konunglega. Ekki var farið tilbaka til Malminharju fyrr en seint um kvöldið.

Á laugardegnum rættist draumur margra þegar Marko, rappari hjá Signmark, kom og stýrði workshopi um rapp. Honum tókst frábærlega að ná til allra. Unnið var í hópum að því að búa til rapp, leiðbeinendurnir líka. Krakkarnir stóðu sig miklu betur en leiðbeinendurnir.

Á sunnudeginum ákváðum við leiðbeinendurnir að hefna okkur aðeins á unglíngunum þar sem þeir höfðu hent okkur út í vatnið fyrr í ferðinni. Hefndin var ekki betur undirbúin en svo að upp komst um áformin og fórnarlömbin náðu að forða sér í tæka tíð. Það náðist þó að skvettu dálitlu vatni og hveiti yfir marga og var mikið hlegið.

Síðasta kvöldið var svo party og fengu allir gos og sælgæti og farið var seint að sofa. Allir voru þó vaktir upp eldsnemma næsta morgun til að fara á flugvöllinn.

Kveðjustundin var erfið, tár féllu og fallist var í faðma. Allir fóru þó heim ríkari af reynslu og góðum vinum.

Eskifjörður

Egersund Island ehf
Eskja hf.
Fiskmarkaður Austurlands hf.
Fjarðarbrif ehf.
Tanni ferðapjónusta ehf.

Neskaupstaður

Árni Sveinbjörnsson
Fjarðalagnir ehf.
Laufskálinn ehf.
Rafgeisli Tómas R. Zoéga ehf.
Síldarvinnslan hf.
Síldarvinnslan v/Bjartur NK
Sparisjóður Norðfjarðar
Tónspil ehf.

Fáskrúðsfjörður

Loðnuvinnslan hf

Breiðdalsvík

Breiðdalshreppur

Höfn

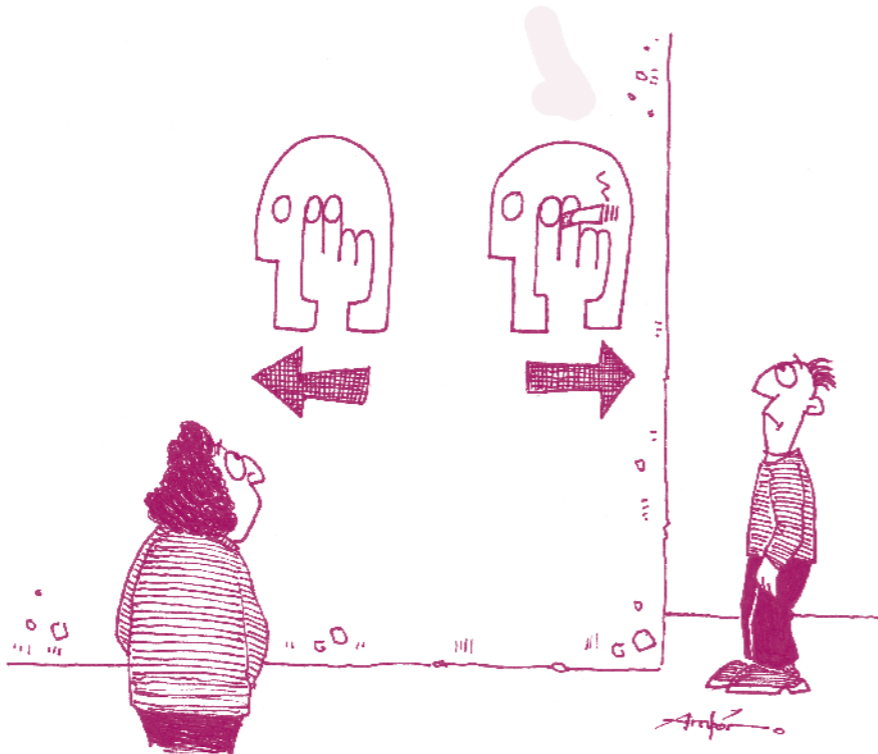
Ferðapjónusta Brunnavöllum
Hátíðni hf.
Hótel Ármanes
Jökulsárlón ehf
Króm og hvítt ehf.
Mikael ehf.
Skinney - Þinganes hf.
Vélsmiðjan Foss ehf
Þrastarhóll ehf.

Selfoss

Bífreiðaverkstæðið Klettur ehf.
Bisk-verk ehf.
Byggingarfélagið Árborg ehf.
Dýralæknaþjónusta Suðurlands ehf
Félag opinberra starfsmanna á Suðurlandi
Fræðslunet Suðurlands
Hótel Gullfoss
Hurða- og gluggasmiðjan ehf
JÁ Verk ehf.
Jeppasmiðjan ehf.
Jóhann Helgi og Co. ehf.
Karl R. Guðmundsson ehf.
Litli Jón ehf. (Hrói Höttur)
Múrfag ehf.
Pípulagnir Helga ehf.
Ræktunarsamband Flóa og Skeiða
Set ehf.
Skálholtsstaður
Stokkar og steinar sf.
Veisport ehf

Hveragerði

Eldhestar ehf. - Vellir Ólfusi
Gardyrkjústið Ingibjargar ehf.
Hveragerðiskirkja
Kjörís ehf.
Konungur dýranna ehf.

Múras ehf.
Ræktunarmiðstöðin sf.
Sport-Tæki ehf
Stoðverk ehf.
Vilhjálmur Roe ehf.
Ökukennsla Eyvindar
Örkin veitingar

Þorlákshöfn

Fiskmark ehf.
Frostfiskur ehf.
Tjaldstæðið T Bær Selvogi

Stokkseyri

Durinn ehf.
Flóð og fjara ehf.

Laugarvatn

Laugarvatn ehf.

Flúðir

Flúðasveppir ehf.

Hella

Fannberg ehf
Gróðrastöð Birgis
Hestvit ehf.
Kvenfélag Oddakirkju
Pakkhúsið ehf. Byggingavörversl.
Rangárþing ytra

Hvolsvöllur

Austurvöllur ehf
Búaðföng/bu.is ehf.
Eining sf.

Héraðsbókasafn Rangæinga
Krappi ehf.
Rangárþing eystra
Vörubílstjórafélagið Fylkir

Vík

Grunnskóli Mýrdalshrepps
Hjallatún, hjúkrunar- og dvalarheimili
Hótel Höfðabrekka ehf

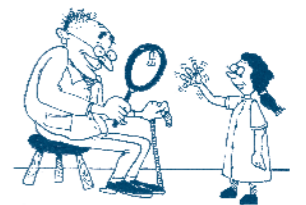
Kirkjubæjarklaustur

Héraðsbókasafn
Icelandair Hotel Klaustur

Vestmannaeyjar

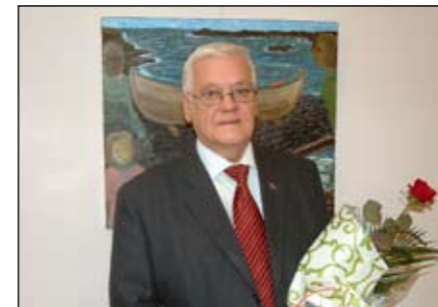
Axel Ó
Áhaldaleigan ehf.
Bergur ehf.
Bílverk ehf.
DÞH ehf.
Eyjablíkk ehf.
Gallerí Prýði - Ramin ehf.
Huginn ehf
Karl Kristmanns - umboðs- og heildverslun
Landakirkja
Lífeyrissjóður Vestmannaeyja
Ós ehf.
Pétursey ehf
Teiknistofa Páls Zóphóníassonar ehf.
Tollvarðafélag Íslands
Vinnslustöðin hf.
Volare

Fréttir af öldruðum

Anna Jóna segir frá

Breiðholtsdagurinn var í september en hann hefur verið haldinn nokkur undanfarinna ára. Í ár komu heyrnarlausir hins vegar í fyrsta sinn að hátíða-höldunum með listasýningum.

Vilhjálmur Vilhjálmsson og Halldór Viðar Garðarsson héldu myndlistarsýningar og Sigurbjörg Kolbrún Hreiðarsdóttir hélt handverkssýningu.

Sýningarnar heppnuðust afar vel og var Forseti Íslands meðal gesta en vel var mætt.

Í október var haldin norræn ráðstefna fyrir aldraða Döff. Fjölmenni var á ráðstefnunni sem stóð yfir í eina helgi. Rætt var um þróun og stöðu aldraða Döff á Norðurlöndunum og gerður samanburður á þjónustu. Í ljós kom að Ísland er töluvert á eftir hinum Norðurlöndunum. Hér á landi er þó verið að vinna að bættri þjónustu.

Í janúar var haldin mynd- og handverkssýning í Gerðubergi. Mikið fjölmenni kom á sýninguna og var Menntamálaráðherra meðal gesta. Halldór Viðar Garðarsson var einn af þeim sem sýndi verk sín. Halldór gaf Gerðubergi listaverk sem þakklætisvott fyrir að hafa styrkt hann til að sækja myndlistanámskeið og halda sýninguna. Mikil ánægja og hrifning var meðal gesta með verk Halldórs. Félag heyrnarlausra vill hrósa honum og óska honum góðs gengis á listabrautinni.

Aldraðir Döff kunna svo sannarlega að skemmta sér og í apríl skelli hópurinn sér í ferðalag á Snæfellsnesið. Farið var í Stykkishólm þar sem bæjarlífið var skoðað og söfn heimsótt ásamt leiðsögumanni og táknaðstúlki. Ferðalagið heppnaðist í alla staði vel og vonandi verður hægt að fara í fleiri ferðir ásamt táknaðstúlki.

Á Kvinnadaginn, 19. júní, tóku nokkrar konur úr félaginu þátt í kvennahlaupinu. Það voru þær Anna Jóna Lárusdóttir, Agnes Eiríksdóttir, Sigríður Borg Harðardóttir, Sigurbjörg Kolbrún Hreiðarsdóttir og Katla Þórðardóttir. Í lokin veitti Vilhjálmur Vilhjálmsson þessum konum viðurkenningu fyrir þátttökuna. Tulkur var Arnþrúður Jónsdóttir.

Í sumar var farið á mót norræna aldraða Döff. Mótið var haldið í Danmörku þann 9. – 15. ágúst. Sex manns fóru auk táknaðstúlks. Félagið vill þakka Margréti Auði Jóhannesdóttur, fyrir að hafa boðið sig fram sem tulkur í ferðalaginu í sjálfboðavinnu.

Haustið 2009 ætla Félag heyrnarlausra að reyna að efla meira námskeiðahald og bæta þjónustu við aldraða. Markmiðið er að bæta lífsgæði þessa hóps og efla félagslífið. Aldraðir Döff er hress hópur, ungur í anda, og jákvæður fyrir lífinu og samfélagi Döff á Íslandi.

EKKI VERA SÚR

Eru tennurnar í sýrubaði oft á dag?

Sýran í sykrudum og sykurlausum gosdrykkjum getur eytt glerungi tannanna – og hann kemur aldrei aftur. Það er ekki bara súrt heldur líka sárt.

Drekktu vatn – líka kolsýrt vatn!

LÝÐHEILSUSTÖÐ
- lífið heit